

На основу члана 14. став 2. тачка 3) Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/2019) и члана 18. став 1. тачка 3) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018), гувернер Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У О КОНТНОМ ОКВИРУ И САДРЖИНИ РАЧУНА У КОНТНОМ ОКВИРУ ЗА ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

1. Овом одлуком прописују се Контни оквир за друштва за осигурање (у даљем тексту: Контни оквир) и садржина група рачуна и рачуна у Контном оквиру.

Контни оквир одштампан је уз ову одлуку и њен је саставни део.

Друштва за осигурање (у даљем тексту: друштва) исказују стање и промене имовине, капитала и обавеза, као и расходе и приходе, и утврђују резултате свог пословања према садржини појединих рачуна у Контном оквиру.

Друштва за посредовање у осигурању, друштва за заступање у осигурању, као и предузетници – заступници у осигурању, пословне књиге воде према правилнику којим су уређени контни оквир и садржина рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Лица из става 4. ове тачке дужна су да о приходима оствареним по основу обављања послова непосредно повезаних с пословима осигурања организују и воде евиденцију којом се обезбеђују подаци о тим приходима, и то по друштвима за која су та лица обављала поменуте послове и по врстама послова осигурања с којима су обављени послови непосредно повезани.

2. Стање и промене имовине, капитала и обавеза, приходи и расходи и утврђивање резултата пословања евидентирају се на основним (троцифреним) рачунима прописаним у Контном оквиру, у складу с Међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Прописани основни (троцифрени) рачуни се по потреби, у складу са захтевима МСФИ и овом одлуком, могу рашчлањивати на аналитичке рачуне, с тим да су друштва дужна да притом у својим пословним књигама обезбеде и податке о:

1) стању имовине која је прибављена средствима техничких резерви и у оквиру њих одвојено математичке резерве, средствима гарантне резерве и осталим средствима друштва;

2) имовини и обавезама, као и приходима и расходима од повезаних правних лица – матичних, зависних и осталих повезаних правних лица, као и податке о осталој имовини и обавезама;

3) обавезама и потраживањима у страниј валути и с валутном клаузулом, по осигураницима;

4) обавезама и потраживањима, по рочности;

5) појединачним исправкама вредности потраживања која нису наплаћена у року од 90 дана од дана доспећа, по дужницима;

6) општем индиректном отпису потраживања у складу с прописима, по дужницима;

7) резервисањима за губитке по ванбилансној активи;

8) трошковима управе, трошковима прибаве осигурања, затим трошковима извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета, као и о трошковима по основу инвестиционе активности;

9) трошковима, приходима и резултатима за послове осигурања – по врстама осигурања и за послове непосредно повезане с пословима осигурања, на начин прописан у тач. од 64. до 72. ове одлуке.

Под рочношћу обавеза и потраживања у смислу става 2. одредба под 4) ове тачке подразумевају се следећи рокови доспећа: 1–7 дана, 8–30 дана, 31–90 дана, 91–180 дана, 181–270 и преко 270 дана.

Трошкови и приходи из става 2. одредбе под 8) и 9) ове тачке евидентирају се у пословним књигама на основу документације о насталим трошковима и приходима (директни трошкови и приходи) и на основу критеријума за разврставање индиректних (општих и заједничких) трошкова и прихода утврђених рачуноводственим политикама друштва.

II. САДРЖИНА РАЧУНА

КЛАСА 0: НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ И СТАЛНА ИМОВИНА

3. На рачунима групе 00 – Неуплаћени уписани капитал, исказују се износи уписаних а неуплаћених акција и уписани а неуплаћени улози, према називима рачуна ове групе.

На рачуну 000 исказују се износи уписаних а неуплаћених акција у номиналном износу, односно у динарској противвредности стране валуте на дан уписа – задужењем овог рачуна а у корист рачуна 310.

Уплата уписаних акција књижи се на терет рачуна 241 у корист рачуна 000, за номиналну вредност уписаних акција, уз истовремено књижење на терет рачуна 310, и у корист рачуна 300.

Курсне разлике по основу прерачуна неуплаћеног уписаног капитала у страниј валути књиже се задужењем овог рачуна у корист рачуна групе 310. У случају да је курсна разлика негативна, књижење се врши одобрењем овог рачуна, а на терет рачуна групе 310.

На рачуну 001 исказују се износи уписаних а неуплаћених улога у номиналном износу, односно у динарској противвредности стране валуте на дан уписа – задужењем овог рачуна а у корист рачуна 311.

Уплата уписаних улога књижи се на терет рачуна 241 у корист рачуна 001, за номиналну вредност уписаних улога, уз истовремено књижење на терет рачуна 311, и у корист рачуна 306, односно 307.

~~4. На рачунима групе 01 – Нематеријална улагања, исказују се улагања у одређено немонетарно средство без физичког садржаја које служи за пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима, или се користи у административне сврхе.~~

~~Нематеријална улагања признају се и вреднују у складу с МРС 38, МРС 36 и другим релевантним МСФИ.~~

~~На посебном рачуну, односно рачунима у оквиру рачуна 019 исказује се исправка вредности по основу обрачунате амортизације и евентуалног обезвређења.~~

~~Губитак по основу обезвређења нематеријалних улагања књижи се, у зависности од процењеног преосталог корисног века употребе, вредносним усклађивањем аналитичких рачуна набавне вредности и исправке вредности, на терет рачуна 580, односно на терет расположивих ревалоризационих резерви на рачуну 320 ако су те резерве претходно формиране за конкретно нематеријално улагање.~~

~~На рачуну 010 исказују се улагања у развој чији се ефекти очекују у периоду дужем од једне године.~~

~~Под развојем се подразумева примена резултата истраживања или другог знања чији је резултат стварање нових значајно побољшаних услуга осигурања пре приступања комерцијалном коришћењу, а улагања у развој сматрају се нематеријалним улагањима под условом да постоје докази да ће извршено улагање произвести будућу економску корист за друштво.~~

~~На рачуну 011 исказују се улагања у нематеријална права која се признају у складу с МРС 38.~~

~~На рачуну 012 исказује се сваки вишак набавне вредности у односу на интерес стицаоца у поштеној (фер) вредности стечених идентификованих средстава и обавеза на датум обављене трансакције размене по основу пословних комбинација, у складу с МСФИ 3.~~

~~У случају пословне комбинације која доводи до стварања односа матично правно лице — зависно правно лице, матично правно лице признаје овај гудвил и приказује га у својим консолидованим финансијским извештајима.~~

~~У случају пословне комбинације када једно правно лице купује нето имовину другог правног лица (средства умањена за преузете обавезе), укључујући и гудвил тог правног лица, а која доводи до статусне промене спајања или припајања — овај гудвил се признаје у појединачном билансу стања правног лица стицаоца.~~

~~Сваки вишак интереса стицаоца у поштеним (фер) вредностима стечених идентификованих средстава и обавеза у односу на набавну вредност стицања на датум трансакције размене по основу пословних комбинација уноси се, у складу с МСФИ 3, у консолидоване приходе периода.~~

~~На рачуну 013 исказује се софтвер који је купљен одвојено од рачунара на основу лиценцног уговора по ком се може користити у периоду дужем од годину дана (укључујући и право на неограничено коришћење) и друга права у складу с МРС 38.~~

~~На рачуну 014 исказују се улагања у остале облике нематеријалних улагања који се признају у складу с МСФИ, а на посебном рачуну у оквиру овог рачуна исказује се вредност стеченог портфеља осигурања у складу с МСФИ 4.~~

~~На рачуну 015 исказују се сви облици нематеријалних улагања који се признају у складу с МСФИ, од дана улагања до дана почетка коришћења.~~

~~На рачуну 016 исказују се аванси дати за стицање свих облика нематеријалних улагања.~~

~~На рачуну 019 исказује се исправка вредности рачуна ове групе, по основу обрачунате амортизације и евентуалног обезвређења.~~

~~4. На рачунима групе 01 – Нематеријална имовина, исказују се улагања у одређено немонетарно средство без физичког садржаја које служи за пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе.~~

~~Нематеријална имовина признаје се и вреднује у складу с МРС 38, МРС 36 и другим релевантним МСФИ.~~

~~У оквиру одговарајућих рачуна групе 01 исказује се и нематеријална имовина која је узета у лизинг, односно коју друштво по основу уговора има право да користи у одређеном периоду у замену за накнаду, у складу с МСФИ 16.~~

~~На посебном рачуну, односно рачунима у оквиру рачуна 019 исказује се исправка вредности по основу обрачунате амортизације и евентуалног усклађивања вредности.~~

~~Губитак по основу усклађивања вредности нематеријалне имовине књижи се, у зависности од процењеног преосталог корисног века употребе, вредносним усклађивањем аналитичких рачуна набавне вредности и исправке вредности, на терет рачуна 580, односно на терет расположивих ревалоризационих резерви на рачуну 320 ако су те резерве претходно формиране за конкретну нематеријалну имовину.~~

~~На рачуну 010 исказују се улагања у развој чији се ефекти очекују у периоду дужем од једне године.~~

~~Под развојем се подразумева примена резултата истраживања или другог знања чији је резултат стварање нових значајно побољшаних услуга осигурања пре приступања комерцијалном коришћењу, а улагања у развој сматрају се нематеријалном имовином под условом да постоје докази да ће произвести будућу економску корист за друштво.~~

~~На рачуну 011 исказују се улагања у нематеријална права која се признају у складу с МРС 38.~~

На рачуну 012 исказује се пословна вредност имовине – која представља разлику између плаћене и књиговодствене вредности нето имовине (капитала), као и разлику проистеклу из обавезе процењивања у случајевима предвиђеним законом (спајање, припајање, промена облика организовања и др.), у складу с МСФИ 3.

На рачуну 013 исказује се софтвер који је купљен одвојено од рачунара на основу лицензног уговора по ком се може користити у периоду дужем од годину дана (укључујући и право на неограничено коришћење) и друга права у складу с МРС 38.

На рачуну 014 исказују се остали облици нематеријалне имовине који се признају у складу с МСФИ, а на посебном рачуну у оквиру овог рачуна исказује се вредност стеченог портфеља осигурања у складу с МСФИ 4.

На рачуну 015 исказују се сви облици нематеријалне имовине која се признаје у складу с МСФИ, од дана улагања до дана почетка коришћења.

На рачуну 016 исказују се аванси дати за стицање свих облика нематеријалне имовине.

На рачуну 019 исказује се исправка вредности рачуна ове групе, по основу обрачунате амортизације и евентуалног усклађивања вредности.

~~5. На рачунима групе 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства, исказују се земљишта, биолошка средства, грађевински објекти, инвестиционе некретнине, постројења и опрема у власништву правног лица, постројења и опрема узети у финансијски лизинг, алат и инвентар с калкулативним отписом, као и остале некретнине, постројења, опрема, укључујући станове, стамбене зграде и одмаралишта, који испуњавају услов за признавање по МСФИ, као и улагања за њихово прибављање.~~

~~Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства признају се и вреднују у складу с МРС 16, МРС 17, МРС 36, МРС 40, МРС 41 и другим релевантним МРС, односно МСФИ, а некретнине се најмање једном у три године и додатно вреднују у складу с проценом коју је извршио овлашћени процењивач, који може бити судски вештак одговарајуће струке, правно лице које је, у складу са законом којим се уређују услови за обављање послова вештачења, основано за обављање делатности вештачења или орган који је, у складу са законом којим се уређују порески поступак и~~

~~пореска администрација, надлежан за вођење пореског поступка, при чему процењивач не може бити лице које је с друштвом повезано у смислу закона којим се уређује осигурање.~~

~~— На посебном рачуну, односно рачунима у оквиру рачуна 029 исказује се исправка вредности по основу обрачунате амортизације и евентуалног обезвређења.~~

~~— Губитак по основу усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме књижи се, у складу с МРС 36, вредносним усклађивањем аналитичких рачуна набавне вредности и исправке вредности — на терет рачуна 581, односно на терет расположивих ревалоризационих резерви на рачуну 320 ако су те резерве претходно формиране за конкретно средство.~~

~~— Добитак по основу усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме књижи се, у зависности од процењеног преосталог корисног века употребе, у складу с МРС 16, вредносним усклађивањем у корист рачуна 320 или у корист рачуна 681 — до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 581.~~

~~— Губитак по основу обезвређења биолошких средстава књижи се на терет рачуна 582, а добитак по основу усклађивања вредности тих средстава — у корист рачуна 682.~~

~~— На рачуну 020 исказују се земљишта која власнику служе за обављање делатности, по набавној, односно поштеној (фер) вредности, у складу с рачуноводственом политиком, МРС 16 и осталим релевантним МСФИ.~~

~~— На рачуну 021 исказују се биолошка средства, по поштеној (фер) вредности, у складу с рачуноводственом политиком, МРС 41 и осталим релевантним МСФИ.~~

~~— На рачуну 022 исказују се грађевински објекти који служе за обављање делатности и који се признају у складу с МРС 16.~~

~~— На рачуну 023 исказују се постројења и опрема, у складу с МРС 16 и осталим релевантним МСФИ. У оквиру овог рачуна, код примаоца лизинга исказује се опрема узета у финансијски лизинг, као и алат и инвентар с калкулативним отписом.~~

~~— На рачуну 024 исказују се некретнине (земљиште или зграде, или део зграде, или и једно и друго) које власник или корисник лизинга по~~

~~основу финансијског лизинга држи ради остваривања зараде од издавања, или ради увећања вредности капитала, или ради и једног и другог, али не ради употребе за пружање услуга или за административне сврхе, у складу с МРС 40 и другим релевантним МСФИ.~~

~~На рачуну 025 исказују се улагања у туђе некретнине, постројења и опрему, ради обављања делатности.~~

~~На рачуну 026 исказују се вредности осталих некретнина, постројења и опреме које нису исказане на другим рачунима групе 02, као што су споменици културе и историјски споменици, дела ликовне, вајарске, филмске и друге уметности, музејске вредности, књиге у библиотекама и друга средства.~~

~~На рачуну 027 исказују се улагања у некретнине, постројења, опрему и биолошка средства — од дана улагања до дана почетка коришћења.~~

~~На рачуну 028 исказују се аванси дати за стицање некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава.~~

~~На рачуну 029 исказује се исправка вредности рачуна ове групе, по основу обрачунате амортизације и евентуалног обезвређења.~~

5. На рачунима групе 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства, исказују се земљишта, биолошка средства, грађевински објекти, инвестиционе некретнине, постројења и опрема који су у власништву правног лица и/или узети у лизинг, алат и инвентар с калкулативним отписом, као и остале некретнине, постројења и опрема, укључујући станове, стамбене зграде и одмаралишта – који испуњавају услов за признавање по МСФИ, као и улагања за њихово прибављање.

Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства признају се и вреднују у складу с МРС 16, МРС 36, МРС 40, МРС 41, МСФИ 16 и другим релевантним МСФИ, а некретнине се најмање једном у три године и додатно вреднују у складу с проценом коју је извршио лиценцирани проценитељ у складу са законом којим се уређују проценитељи вредности непокретности, при чему проценитељ не може бити лице које је с друштвом повезано у смислу закона којим се уређује осигурање.

На посебном рачуну, односно рачунима у оквиру рачуна 029 исказује се исправка вредности по основу обрачунате амортизације и евентуалног усклађивања вредности.

Губитак по основу усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме књижи се, у складу с МРС 36, вредносним усклађивањем аналитичких рачуна набавне вредности и исправке вредности – на терет рачуна 581, односно на терет расположивих ревалоризационих резерви на рачуну 320 ако су те резерве претходно формиране за конкретно средство.

Добитак по основу усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме књижи се, у зависности од процењеног преосталог корисног века употребе, у складу с МРС 16, вредносним усклађивањем у корист рачуна 320 или у корист рачуна 681 – до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 581.

У оквиру одговарајућих рачуна групе 02 исказују се и некретнине, постројења, опрема и биолошка средства који су узети у лизинг, односно које друштво по основу уговора има право да користи у одређеном периоду у замену за накнаду, у складу с МСФИ 16.

Губитак по основу усклађивања вредности биолошких средстава књижи се на терет рачуна 582, а добитак по том основу – у корист рачуна 682.

На рачуну 020 исказују се земљишта која власнику служе за обављање делатности, по набавној, односно поштеној (фер) вредности, у складу с рачуноводственом политиком, МРС 16 и осталим релевантним МСФИ.

На рачуну 021 исказују се биолошка средства, по поштеној (фер) вредности, у складу с рачуноводственом политиком, МРС 41 и осталим релевантним МСФИ.

На рачуну 022 исказују се грађевински објекти који служе за обављање делатности и који се признају у складу с МРС 16.

На рачуну 023 исказују се постројења и опрема, у складу с МРС 16 и осталим релевантним МСФИ. У оквиру овог рачуна, код примаоца лизинга исказују се постројења и опрема које друштво по основу уговора има право да користи у одређеном периоду у замену за накнаду, у складу с МСФИ 16, као и алат и инвентар с калкулативним отписом.

На рачуну 024 исказују се некретнине (земљиште или зграде, или део зграде, или и једно и друго) које власник или корисник лизинга по основу лизинга држи ради остваривања прихода од њиховог издавања, или ради увећања вредности капитала, или ради и једног и другог, али не

ради употребе за пружање услуга или за административне сврхе, у складу с МРС 40 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 025 исказују се улагања у туђе некретнине, постројења и опрему, ради обављања делатности.

На рачуну 026 исказују се вредности осталих некретнина, постројења и опреме које нису исказане на другим рачунима групе 02, као што су споменици културе и историјски споменици, дела ликовне, вајарске, филмске и друге уметности, музејске вредности, књиге у библиотекама и друга средства.

На рачуну 027 исказују се улагања у некретнине, постројења, опрему и биолошка средства – од дана улагања до дана почетка коришћења.

На рачуну 028 исказују се аванси дати за стицање некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава.

На рачуну 029 исказује се исправка вредности рачуна ове групе, по основу обрачунате амортизације и евентуалног усклађивања вредности.

~~— 6. На рачунима групе 03 – Дугорочни финансијски пласмани, исказују се учешћа у капиталу, депозити и улагања с роком доспећа преко годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса, дугорочне хартије од вредности које се држе до доспећа, откупљене сопствене акције и остали дугорочни пласмани, а на рачунима ове групе исказују се и приписане камате по дугорочним финансијским пласманима (интеркаларне камате, односно камате у току грејс периода).~~

~~— Дугорочни финансијски пласмани признају се и вреднују у складу с МРС 27, МРС 28, МРС 39 и другим релевантним МСФИ.~~

~~— На рачуну 030 исказују се акције и удели у капиталу правних лица над чијим пословањем постоји контрола и који су у групи правних лица за консолидовање, у складу с МРС 27 и другим релевантним МСФИ.~~

~~— На рачуну 031 исказују се учешћа у капиталу правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај и учешћа у заједничким подухватима два или више лица, у складу с МРС 28 и другим релевантним МСФИ.~~

~~— На рачуну 033 исказују се дугорочни депозити код банака.~~

~~На рачуну 036 исказују се хартије од вредности (инвестиције) с фиксним или одредивим износима плаћања и с фиксном доспелошћу, за које друштво има позитивну намеру и способност да их држи до доспећа (обвезнице и сл.).~~

~~На рачуну 037 исказују се откупљене сопствене акције у номиналној вредности, које је друштво дужно да прода (отуђи) у року дужем од годину дана од дана стицања, у складу са законом.~~

~~На рачуну 038 исказују се остала дугорочна улагања која нису исказана на осталим рачунима у оквиру групе 03.~~

~~На рачуну 039 исказује се обезвређење дугорочних финансијских пласмана процењено у складу с МРС 36 и МРС 39. Разлика за коју се умањује вредност књижи се на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна, односно на терет одговарајућих рачуна група 32 и 33, претходно формираних за конкретно улагање, у складу с рачуноводственом политиком.~~

6. На рачунима групе 03 – Дугорочни финансијски пласмани, исказују се учешћа у капиталу и друге хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат, депозити и улагања с роком доспећа преко годину дана од дана биланса, дугорочне хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности, откупљене сопствене акције и остали дугорочни пласмани, као и приписане камате по дугорочним финансијским пласманима (интеркаларне камате, односно камате у току грејс периода).

Дугорочни финансијски пласмани признају се и вреднују у складу с МРС 27, МРС 28, МСФИ 9 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 030 исказују се акције и удели у капиталу правних лица над чијим пословањем постоји контрола и који су у групи правних лица за консолидовање, у складу с МРС 27 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 031 исказују се учешћа у капиталу правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај и учешћа у заједничким подухватима два или више лица, у складу с МРС 28 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 033 исказују се дугорочни депозити код банака.

На рачуну 036 исказују се хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности у складу с МСФИ 9.

На рачуну 037 исказују се откупљене сопствене акције у номиналној вредности, које је друштво дужно да прода (отуђи) у року дужем од годину дана од дана стицања, у складу са законом.

На рачуну 038 исказују се друге дугорочне хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат и остала дугорочна улагања која нису исказана на осталим рачунима у оквиру групе 03.

На рачуну 039 исказује се усклађивање вредности дугорочних финансијских пласмана процењено у складу с МРС 36, МСФИ 9 и другим релевантним МСФИ. Разлика за коју се вредност умањује књижи се на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна, односно на терет одговарајућих рачуна група 32 и 33, претходно формираних за конкретно улагање, у складу с рачуноводственом политиком.

7. На рачунима групе 04 – Остала дугорочна средства, исказују се одложена пореска средства, дугорочна потраживања и остала непоменута дугорочна средства.

На рачуну 040 исказују се износи пореза из добитка који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских губитака и кредита, у складу с МРС 12 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 041 исказују се потраживања с роком доспећа преко годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса, укључујући и потраживања за дугорочне регресе.

На рачуну 042 исказују се остала дугорочна средства која нису исказана на рачунима у оквиру групе 04.

На рачуну 049 исказује се исправка вредности рачуна ове групе.

КЛАСА 1: ЗАЛИХЕ И СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ

8. На рачунима групе 10 – Залихе материјала, исказују се залихе материјала, резервних делова, алата и инвентара који се у целини отписује у обрачунском периоду, горива и мазива, те исправке вредности (према називима рачуна ове групе) и залихе остатака осигураних оштећених ствари.

Признавање и вредновање залиха врши се у складу с МРС 2 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 100, односно на посебним рачунима у оквиру тог рачуна исказује се вредност набавки залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара по обрачуну добављача, као и зависни трошкови набавке, ако друштво одлучи да тај обрачун врши преко овог рачуна (за вредност набављеног материјала задужује се рачун 100, уз одобрење рачуна 464).

На рачуну 101 исказује се вредност непопуњених образаца полиса осигурања (обрасци „строге евиденције“), осталих образаца, канцеларијског материјала и осталог материјала.

Друштво је дужно да за потребе аналитике рачуна 101 води материјалну евиденцију образаца „строге евиденције“ на залихама у друштву, као и аналитичку евиденцију по заступницима, лицима запосленим у друштву и другим лицима која су задужена обрасцима „строге евиденције“ – по врстама осигурања, серијама и серијским бројевима издавања и штампања

Ради исправног евидентирања пословних промена на рачуну 101, евиденција образаца „строге евиденције“ у поседу друштва мора садржати: почетно стање образаца, примљене штампане обрасце у току године, преузете враћене неутрошене обрасце у току године, издате обрасце у току године, раздужене утрошене обрасце, обрасце раздужене по основу техничке неисправности (сторниране полисе) и стање тих образаца на крају године.

Ради исправног евидентирања пословних промена на рачуну 101, аналитичка евиденција образаца „строге евиденције“ који се налазе код заступника, лица запослених у друштву и других лица која су задужена обрасцима „строге евиденције“ мора садржати и податке о тим лицима, почетном стању образаца код тих лица, задужењу обрасцима у току године, раздужењу утрошених образаца по основу закључених уговора о осигурању, раздужењу за обрасце враћене друштву по основу техничке неисправности (сторниране полисе) и стању образаца код тих лица на крају године.

Ради исправног евидентирања пословних промена на рачуну 101, лице које престаје да обавља послове заступника у осигурању, као и друго лице које се задружило обрасцима „строге евиденције“, дужно је да врати неутрошене обрасце друштву и да се записнички раздужи, а ако се ово лице записнички у потпуности не раздужи задуженим а неутрошеним

обрасцима „строге евиденције“, друштво је дужно да, поред задужења тог лица, обрасце који нису враћени огласи неважећим у службеном гласилу најкасније 15 дана од дана када је то лице престало да обавља послове посредника, односно заступника, након чега може извршити одговарајућа књижења.

Ради исправног евидентирања пословних промена на рачуну 101, друштво интерно уређује начин набавке, коришћења, праћења, евиденције и пописа образаца „строге евиденције“.

На рачуну 102 исказује се вредност залиха резервних делова.

На рачуну 103 исказује се вредност залиха алата и инвентара који се у целини отписују у моменту давања на коришћење (као што су ситан инвентар, ауто-гуме и амбалажа, ако се у целини отписују у обрачунском периоду).

На рачуну 104 исказују се залихе свих врста горива и мазива.

На рачуну 109 исказује се разлика између ниже нето продајне вредности и књиговодствене вредности залиха материјала, у складу с МРС 2, која се књижи на терет рачуна 584, а у корист овог рачуна. Нето продајна вредност материјала утврђује се у складу с МРС 2.

Ако се подаци о почетном стању, набавци и трошењу материјала, резервних делова, алата и инвентара воде на рачунима групе 10, на рачунима ове групе (у оквиру финансијског књиговодства) књиже се подаци о набавци материјала – задужењем рачуна те групе у корист одговарајућег рачуна 464, а подаци о трошењу – одобрењем рачуна групе 10 и задужењем рачуна класе 5.

9. На рачунима групе 13 – Остаци осигураних оштећених ствари, исказују се залихе остатака осигураних оштећених ствари у продајним објектима на велико (складиште и стовариште) и продајним објектима на мало (стовариште, продавнице и други продајни објекти), остаци осигураних оштећених ствари у обради, поправци и манипулацији, као и остаци осигураних оштећених ствари у транзиту, укалкулисани ПДВ и разлика у цени остатака осигураних оштећених ствари.

Залихе остатака осигураних оштећених ствари признају се и вреднују у складу с МРС 2 и другим релевантним МСФИ.

Обрачун набавке залиха остатака осигураних оштећених ствари обухвата набавну цену, увозне дажбине и друге таксе (осим оних које ће

друштво надокнадити од пореских органа), као и транспорт, те манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати прибављању остатака осигураних оштећених ствари, а трговачки попусти, рабати и сличне ставке одузимају се при одређивању трошкова набавке.

На рачуну 130 исказује се вредност на обрачуну добављача и зависни трошкови набавке, у складу с МСФИ (у корист овог рачуна књижи се набавна вредност остатака осигураних оштећених ствари на терет одговарајућих рачуна групе 13).

На рачуну 131 исказује се вредност залиха остатака осигураних оштећених ствари у складишту и/или стоваришту пре њиховог стављања у промет.

На рачуну 132 исказује се вредност залиха остатака осигураних оштећених ствари у продајним објектима на велико.

На рачуну 133 исказује се вредност залиха остатака осигураних оштећених ствари које су дате на складиштење, у стоваришта, у комисиону и консигнациону продају.

На рачуну 134 исказује се вредност залиха остатака осигураних оштећених ствари у продајним објектима на мало.

На рачуну 135 исказује се вредност залиха остатака осигураних оштећених ствари које су дате на обраду, поправку и друге облике манипулације.

На рачуну 136 исказује се вредност остатака осигураних оштећених ствари у транзиту, које се по налогу купца непосредно испоручују без претходног складиштења.

На рачуну 139 исказује се разлика између ниже нето продајне вредности остатака осигураних оштећених ствари и њихове књиговодствене вредности, која се књижи на терет рачуна 584 а у корист овог рачуна.

Ако се остаци осигураних оштећених ствари на залихама воде по продајним ценама, разлика између набавне и продајне цене (укалкулисана разлика у цени) књижи се на посебном рачуну у оквиру основног рачуна на коме се води остатак осигураних оштећених ствари.

На аналитичком рачуну у оквиру рачуна 134 евидентира се износ укалкулисаног пореза на додату вредност.

Ако се подаци о почетном стању, набавци и продаји остатака осигураних оштећених ствари воде на рачунима групе 13, на рачунима ове групе (у оквиру финансијског књиговодства) исказују се подаци о набавци остатака осигураних оштећених ствари – задужењем рачуна те групе у корист одговарајућег рачуна групе 46.

Набавна вредност продатих остатака осигураних оштећених ствари књижи се одобрењем рачуна групе 13, на терет рачуна 540.

Ако друштво одлучи да стање, набавку и продају остатака осигураних оштећених ствари води у оквиру класе 9 – на рачунима групе 13 води се само почетно стање залиха остатака осигураних оштећених ствари и промене вредности тих залиха на дан биланса.

Ако се подаци о стању, набавци и продаји остатака осигураних оштећених ствари воде у оквиру класе 9, набавка ових остатака се у финансијском књиговодству књижи задужењем рачуна 540, у корист одговарајућег рачуна групе 46, у ком случају се, на основу извештаја из обрачуна трошкова и учинака о промени стања залиха на дан биланса, та промена књижи у финансијском књиговодству – задужењем или одобрењем рачуна групе 13 и обрнутим књижењима на рачуну 540.

~~10. На рачунима групе 14 – Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља, исказују се нематеријална улагања, земљишта, грађевински објекти и друге некретнине и постројења, опрема и биолошка средства намењени продаји, односно стална средства која су пренета са одговарајућих рачуна коришћених средстава (групе рачуна 01, 02 и 03) на основу одлуке о продаји, као и средства пословања које се обуставља, односно чија се средства отуђују, у складу с МСФИ 5.~~

~~— На рачуну 140 исказују се коришћена нематеријална улагања за која је донета одлука о продаји. На рачунима групе 14 – Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања, исказују се нематеријална имовина, земљишта, грађевински објекти и друге некретнине и постројења, опрема и биолошка средства који су намењени продаји, односно који су пренети са одговарајућих рачуна коришћених средстава на основу одлуке о продаји, као и средства која ће бити отуђена услед обустављања пословања, у складу с МСФИ 5.~~

~~На рачуну 140 исказује се коришћена нематеријална имовина за коју је донета одлука о продаји.~~

На рачуну 141 исказује се коришћено земљиште за које је донета одлука о продаји.

На рачуну 142 исказују се коришћени грађевински објекти за које је донета одлука о продаји.

На рачуну 143 исказују се коришћене инвестиционе некретнине за које је донета одлука о продаји.

На рачуну 144 исказују се друге некретнине за које је донета одлука о продаји.

На рачуну 145 исказују се коришћена постројења и опрема за које је донета одлука о продаји.

На рачуну 146 исказују се коришћена биолошка средства за која је донета одлука о продаји, а која нису обухваћена рачунима од 140 до 144.

На рачуну 147 исказују се средства организационог дела друштва чије се пословање обуставља, у складу с МСФИ 3, а на аналитичким рачунима у оквиру рачуна 147, средства се исказују у складу с потребама друштва да обезбеди контролу над тим средствима.

~~На рачуну 149 исказује се разлика између нето продајне вредности сталних средстава и средстава пословања које се обуставља и њихове књиговодствене вредности, која се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна.~~

На рачуну 149 исказује се исправка вредности утврђена по основу обезвређења сталне имовине која се држи за продају и пословања које престаје, која се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна.

11. На рачунима групе 15 – Дати аванси, исказују се аванси дати за набавку залиха материјала, робе и услуга.

На рачуну 150 исказују се аванси дати за набавку материјала, робе и услуга – задужењем овог рачуна, а у корист рачуна с ког је извршено плаћање аванса.

На рачуну 159 исказује се разлика између књиговодствене вредности и вредности процењене за наплату, која се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна.

КЛАСА 2: ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА

12. Рачунима групе 20 – Потраживања по основу ~~премије, учешћа у накнади штета и остали купци премије и учешћа у накнади штета и потраживања од осталих купаца~~, обухватају се потраживања за премије и учешћа у накнади штета која чине приход из делатности, као и остала потраживања од купаца по основу продаје имовине.

~~Потраживања по овом основу признају се и вреднују у складу с МРС 39 и МСФИ 4, као и другим релевантним МСФИ.~~

Рачуном 200 обухватају се потраживања за премију животног осигурања од домаћих правних и физичких лица – на терет овог рачуна а у корист прихода (рачун 600).

Рачуном 201 обухватају се потраживања за премију неживотног осигурања од домаћих правних и физичких лица – на терет овог рачуна а у корист прихода (рачун 610).

Рачуном 202 обухватају се потраживања за премију саосигурања од домаћих саосигуравача у корист прихода (рачуни 602 и 613).

Рачуном 203 обухватају се потраживања за премију реосигурања и ретроцесије од домаћих осигуравача и реосигуравача у корист одговарајућих рачуна прихода (рачуни 602, 614 и 615).

Рачуном 204 обухватају се потраживања за премију осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесије из иностранства у корист прихода (рачуни 600, 602, 610, 613, 614 и 615), а у оквиру овог рачуна воде се аналитички рачуни за сваку врсту потраживања наведену у називу тог рачуна.

Рачуном 205 обухватају се потраживања од домаћих саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара по основу учешћа у накнади штета у корист прихода (рачуни 603, 620, 622 и 624), а у оквиру овог рачуна воде се одвојени аналитички рачуни за потраживања од саосигуравача, с једне стране, и за потраживања од реосигуравача и ретроцесионара, с друге стране.

Рачуном 206 обухватају се потраживања од страних саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара по основу учешћа у накнади штета у корист прихода (рачуни 603, 621, 623 и 625), а у оквиру овог рачуна воде се одвојени аналитички рачуни за потраживања од саосигуравача, с једне стране, и за потраживања од реосигуравача и ретроцесионара, с друге стране.

На рачуну 207 воде се потраживања по основу продаје имовине и вршења услуга – у корист одговарајућих рачуна прихода, док друштва за узајамно осигурање на овом рачуну воде потраживања по основу доприноса сваког члана (оснивача и/или осигураника).

Рачуном 208 обухватају се потраживања по основу премије реосигурања која остаје као депозит код осигуравача у земљи или иностранству а служи за исплату штета, по основу удела реосигуравача у штетама – коришћење, односно ослобађање од коришћења тог депозита врши се по одредбама уговора о осигурању, саосигурању или реосигурању.

~~На рачуну 209 исказује се разлика између књиговодствене и процењене вредности за наплату, која се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна, а крајем обрачунског периода или на дан биланса, као и на крају извештајног периода, утврђује се да ли је стање процењене исправке вредности (умањења) на овом рачуну повећано или смањено.~~

На рачуну 209 исказује се исправка вредности потраживања по основу премије и по основу учешћа у накнади штета, као и исправка вредности потраживања од осталих купаца – као позитивна разлика између њихове књиговодствене и процењене вредности, односно по основу обезвређења, која се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна, с тим да се крајем обрачунског периода или на дан биланса, као и на крају извештајног периода, утврђује да ли је стање процењене исправке вредности (умањења) на овом рачуну повећано или смањено.

Ако се на основу података из пописа потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и потраживања од осталих купаца утврди да је стање процењених исправки вредности повећано – разлика се књижи на терет рачуна 586 а у корист рачуна 209, а ако се утврди да је смањено – разлика се књижи на терет рачуна 209 а у корист рачуна 686.

13. На рачунима групе 21 – Потраживања из специфичних послова, воде се аванси дати за штете и по осталим основима, регресна потраживања, потраживања за услужно исплаћене штете, провизије по основу уговора о саосигурању и реосигурању и остала специфична потраживања.

~~Потраживања по основу специфичних послова признају се и вреднују у складу с МРС 39 и другим релевантним МСФИ.~~

На рачуну 210 исказује се задужење корисника аванса за авансе дате за штете у складу са актима друштва, односно уговором, у корист

рачуна с којих је извршено плаћање (одговарајући рачун групе 24), с тим што се на посебним рачунима воде дати аванси у земљи, односно у иностранству.

На рачуну 211 исказују се аванси дати посредницима и заступницима у осигурању за прибаву осигурања и сл. – задужењем овог рачуна а у корист рачуна с ког је извршено плаћање аванса.

На рачуну 212 воде се потраживања од лица одговорног за штету која је исплаћена оштећеном лицу, а која су заснована на судским одлукама или вансудским поравнањима с штетником (у корист рачуна 607 и 652).

На рачуну 213 исказују се потраживања за провизију од друштва по чијим је полисама извршено посредовање, односно заступање, уз одобрење одговарајућих рачуна прихода (рачуни 606 и 650).

На рачуну 214 исказују се потраживања по основу осталих послова повезаних са осигурањем за које нису предвиђени посебни рачуни (услужно утврђивање и процена ризика, услужно извршени увиђај, процена, ликвидација и исплата штете, посредовање ради продаје остатака осигураних оштећених ствари и друго), уз одобрење рачуна 609 и 659.

На рачуну 215 исказује се задужење за провизију по основу уговора о саосигурању и реосигурању, уз одобрење одговарајућих рачуна прихода (рачуни 605 и 651) и/или временских разграничења.

На рачуну 216 исказује се задужење за провизију по основу уговора о ретроцесији, уз одобрење одговарајућих рачуна прихода (рачуни 605 и 651) и/или временских разграничења.

На рачуну 218 исказују се сва остала краткорочна потраживања по основу специфичних послова за која у групи 21 није предвиђен посебан рачун.

~~На рачуну 219 исказује се умањење потраживања у делу за који постоји вероватноћа да се неће наплатити, на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна.~~

На рачуну 219 исказује се исправка вредности потраживања из специфичних послова као разлика између њихове књиговодствене и процењене вредности, односно по основу обезвређења, на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна.

Ако је стање ~~процењене исправке~~ процењених исправки вредности повећано, разлика на име установљеног повећања књижи се на терет рачуна групе 58 а у корист рачуна 219, а ако је то стање смањено, разлика се књижи на терет рачуна 219 а у корист рачуна 686.

14. На рачунима групе 22 – Друга потраживања, исказују се потраживања за камату и дивиденде, потраживања од запослених, потраживања од државних органа и организација и потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса.

На рачуну 220 исказују се потраживања за уговорену и затезну камату по дужничко-поверилачким односима и за дивиденде.

На рачуну 221 исказују се потраживања од запослених по основу аконтација за службена путовања, по основу накнада штета које су запослени причинили друштву, по основу мањкова који се надокнађују од запослених и сл.

На рачуну 222 исказују се потраживања од државних органа и организација за регрес, премије, стимулације, дотације, компензације и сл.

На рачуну 223 исказују се потраживања по основу више плаћеног пореза на добитак.

На рачуну 224 исказују се потраживања за више плаћене порезе, доприносе и друге дажбине утврђене на дан биланса на рачунима групе 47.

На рачуну 225 исказују се потраживања по основу накнада зарада које се рефундирају од државних органа и других субјеката, у корист рачуна 454, 455 и 456.

На рачуну 226 исказују се потраживања за накнаде штета од других друштава за осигурање по основу осигурања властите имовине и других осигурања код тих друштава.

На рачуну 228 исказују се остала краткорочна потраживања која нису исказана на другим рачунима групе 22.

~~На рачуну 229 исказује се процењено умањење вредности других потраживања која се вероватно неће наплатити, а књижи се на дан биланса на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна.~~

На рачуну 229 исказује се исправка вредности других потраживања утврђена као разлика између њихове књиговодствене и процењене вредности, односно по основу обезвређења – која се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист овог рачуна.

Ако је стање процењених исправки вредности повећано, разлика се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист рачуна 229, а ако је то стање смањено, разлика се књижи на терет рачуна 229 а у корист рачуна групе 68.

~~15. На рачунима групе 23 – Финансијски пласмани, исказују се инвестирана средства, хартије од вредности, депозити и остали пласмани којима је рок доспећа до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса, или које је могуће продати у том року а да по том основу не дође до материјално значајних губитака.~~

~~Друштва су дужна да у оквиру рачуна ове групе обезбеде посебну аналитичку евиденцију за животна, а посебну за неживотна осигурања.~~

~~Финансијски пласмани признају се и вреднују у складу с МРС 39 и другим релевантним МРС, односно МСФИ.~~

~~На рачуну 232 исказују се депозити код банака који доспевају за плаћање у року до годину дана од дана биланса, а на дан биланса, на овај рачун преносе се отплате дугорочних депозита које доспевају у року до годину дана од дана биланса.~~

~~На рачуну 233 исказују се финансијска средства расположива за продају, у складу с рачуноводственом политиком.~~

~~На рачуну 235 исказују се отплате дугорочних хартија од вредности које доспевају за плаћање у року до годину дана од дана биланса, а на дан биланса, на овај рачун преносе се отплате хартија од вредности које доспевају у року до годину дана од дана биланса.~~

~~На рачуну 236 исказују се финансијска средства, тј. хартије од вредности прибављене првенствено ради остваривања профита из краткорочних флукуација цена. На овом рачуну исказују се пласмани у купљене или на други начин стечене краткорочне и дугорочне преносиве хартије од вредности (акције, обвезнице, благајнички записи, комерцијални записи, државни записи, сертификати о депозиту и остале хартије од вредности којима се тргује) које су, у складу с пословном политиком друштва, прибављене с намером да се у кратком року поново~~

~~продају ради стицања добитка на разлици у цени (исказују се по фер вредности кроз биланс успеха).~~

~~На рачуну 237 исказују се улагања у откупљене сопствене акције по номиналној вредности, намењене продаји (отуђењу) у року до годину дана од дана биланса, у складу са законом.~~

~~На рачуну 238 исказују се остали финансијски пласмани који нису исказани на другим рачунима групе 23. На овом рачуну исказују се и потраживања по меницама као инструментима плаћања, с тим што се на аналитичком рачуну у оквиру овог рачуна исказује камата будућег периода садржана у меничној вредности.~~

~~На рачуну 239 исказују се процењена умањења финансијских пласмана и потраживања чија је наплата неизвесна и за која се процењује да се вероватно неће наплатити, а процењени износ вероватне ненаплативости књижи се на терет рачуна групе 58, у корист овог рачуна.~~

~~Ако је стање процењених исправки вредности повећано, разлика се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист рачуна 239, а ако је то стање смањено, разлика се књижи на терет рачуна 239 а у корист рачуна групе 68.~~

15. На рачунима групе 23 – Краткорочни финансијски пласмани, исказују се инвестирана средства, хартије од вредности, депозити и остали пласмани којима је рок доспећа, односно продаје краћи од годину дана од дана биланса.

Друштва су дужна да у оквиру рачуна групе 23 обезбеде посебну аналитичку евиденцију за животна, а посебну за неживотна осигурања.

Финансијски пласмани признају се и вреднују у складу с МСФИ 9 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 232 исказују се депозити код банака који доспевају у року краћем од годину дана од дана биланса, а на дан биланса на овај рачун преноси се део дугорочних депозита који доспевају у року краћем од годину дана од дана биланса.

На рачуну 233 исказују се финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат, у складу с МСФИ 9.

На рачуну 234 исказују се потраживања по основу финансијских деривата, која укључују и све ефекте промене вредности ових деривата

евидентирани у оквиру прихода и расхода или у оквиру капитала. На посебним рачунима у оквиру овог рачуна исказују се деривати у складу с њиховом наменом.

На рачуну 235 исказују се хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности и које доспевају за наплату у року краћем од годину дана од дана биланса, а на дан биланса на овај рачун преноси се део дугорочних хартија од вредности које се вреднују по амортизованој вредности које доспевају у року краћем од годину дана од дана биланса.

На рачуну 236 исказују се хартије од вредности прибављене првенствено ради остваривања профита из краткорочних флукуација цена. На овом рачуну исказују се купљене или на други начин стечене краткорочне и дугорочне преносиве хартије од вредности (акције, обвезнице, благајнички записи, комерцијални записи, државни записи, сертификати о депозиту и остале хартије од вредности којима се тргује) које су, у складу с пословном политиком друштва, прибављене с намером да се у кратком року поново продају ради стицања добитка на разлици у цени (исказују се по фер вредности кроз биланс успеха).

На рачуну 237 исказују се улагања у откупљене сопствене акције по номиналној вредности које су намењене продаји (отуђењу) у року до годину дана од дана биланса, у складу са законом.

На рачуну 238 исказују се остали краткорочни финансијски пласмани који нису исказани на другим рачунима групе 23. На овом рачуну исказују се и потраживања по меницама као инструментима плаћања, с тим што се на аналитичком рачуну у оквиру овог рачуна исказује камата будућег периода садржана у меничној вредности.

На рачуну 239 исказују се исправке вредности краткорочних финансијских пласмана утврђене као разлика између њихове књиговодствене и процењене вредности која може да буде наплаћена, односно по основу обезвређења.

Ако је стање процењених исправки вредности повећано, разлика се књижи на терет рачуна групе 58 а у корист рачуна 239, а ако је то стање смањено, разлика се књижи на терет рачуна 239 а у корист рачуна групе 68.

16. На рачунима групе 24 – Готовински еквиваленти и готовина, исказују се непосредно уновчиве хартије од вредности, депозити по виђењу, готовина, племенити метали и предмети од племенитих метала.

На рачуну 240 исказују се непосредно уновчиве хартије од вредности, уз безначајан ризик смањења вредности.

На рачуну 241, на аналитичким рачунима, исказују се новчана средства на пословним рачунима, као и искоришћени оквирни кредити, а друштво у оквиру овог рачуна по потреби води посебан прелазни рачун.

Потражни салдо на пословном рачуну на дан биланса исказује се на одговарајућем рачуну групе 42, без обавезе прекњижавања у књиговодству.

На рачуну 242 исказују се средства издвојена на посебним рачунима код пословне банке за отворене акредитиве у земљи – за исплату чекова, за инвестиције и за друге намене.

На рачуну 243 исказују се динарске уплате и исплате готовог новца и других вредносница.

На рачуну 244 исказују се стања и промене на девизним рачунима.

На рачуну 245 исказују се отворени девизни акредитиви код банке за плаћања у иностранству.

На рачуну 246 исказују се уплате и исплате ефективног страног новца и других вредносница наплативих у иностраној валути.

На рачуну 248 исказују се новчана средства која нису исказана на осталим рачунима новчаних средстава у оквиру рачуна групе 24.

На рачуну 249 исказују се новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена, према називу овог рачуна.

17. На рачунима групе 26 – Порез на додату вредност, исказује се порез на додату вредност, према називима рачуна ове групе. Аналитику рачуна ове групе (троцифрени рачуни 260, 261, 262, 263, 267 и 269) друштво развија према својим потребама.

~~— 18. На рачунима групе 27 – Активна временска разграничења, исказују се разграничени трошкови и приходи.~~

~~— На рачуну 270 исказују се трошкови који су унапред плаћени — у корист овог рачуна исказује се обрачунати отпис унапред плаћених трошкова за односни период.~~

~~На рачуну 271 исказују се приходи текућег периода који нису могли бити фактурисани а за које су настали трошкови у текућем периоду.~~

~~На рачуну 272 исказује се износ уговорених и обрачунатих камата и закупнина.~~

~~На рачуну 273 исказују се плаћени (разграничени) трансакциони трошкови по основу примљених кредита и емитованих дужничких инструмената који се, у складу с МРС 39 и другим релевантним МСФИ, воде по амортизованој вредности, применом ефективне каматне стопе. Ови трошкови терете расходе у периоду отплате кредита или других дужничких инструмената.~~

~~На рачуну 274 исказују се трошкови прибаве осигурања који се односе на наредни обрачунски период.~~

~~На рачуну 275 исказује се износ резерви за преносне премије осигурања и саосигурања који пада на терет саосигураваача и реосигураваача, као и износ резерви за преносне премије реосигурања који пада на терет ретроцесионара.~~

~~На рачуну 276 исказује се износ резервисаних штета осигурања и саосигурања који пада на терет саосигураваача и реосигураваача у складу са уговором о саосигурању и реосигурању, као и износ резервисаних штета реосигурања који пада на терет ретроцесионара у складу са уговором о ретроцесији.~~

~~На рачуну 277 исказује се износ осталих техничких резерви осигурања, саосигурања и реосигурања који пада на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара, у складу са законом којим се уређује осигурање и уговором о саосигурању, реосигурању и ретроцесији.~~

~~На рачуну 279 исказују се остала активна временска разграничења која нису исказана на другим рачунима групе 27.~~

18. На рачунима групе 27 – Активна временска разграничења, исказују се разграничени трошкови и приходи.

На рачуну 270 исказују се трошкови који су унапред плаћени – у корист овог рачуна исказује се обрачунати отпис унапред плаћених трошкова за односни период.

На посебном рачуну – Унапред исплаћени трошкови провизије из послова саосигурања, реосигурања и ретроцесије, у оквиру основног рачуна 270, исказују се исплаћени трошкови провизије из послова

саосигурања, реосигурања и ретроцесије који се односе на будуће обрачунске периоде у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању и ретроцесији.

На рачуну 271 исказују се приходи текућег периода који нису могли бити фактурисани а за које су настали трошкови у текућем периоду.

На посебном рачуну – Унапред обрачунати приходи по основу провизије из послова саосигурања, реосигурања и ретроцесије, у оквиру основног рачуна 271, исказују се обрачунати приходи текућег обрачунског периода по основу провизије из послова саосигурања, реосигурања и ретроцесије који нису могли бити фактурисани у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању и ретроцесији.

На рачуну 272 исказује се износ уговорених и обрачунатих камата и закупнина.

На рачуну 273 исказују се плаћени (разграничени) трансакциони трошкови по основу примљених кредита и емитованих дужничких инструмената који се, у складу с МСФИ 9 и другим релевантним МСФИ, воде по амортизованој вредности, применом ефективне каматне стопе. Ови трошкови терете расходе у периоду отплате кредита или других дужничких инструмената.

На рачуну 274 исказују се трошкови прибаве осигурања који се односе на наредне обрачунске периоде.

На посебном рачуну, односно рачунима у оквиру рачуна 274 друштво исказује одложене трошкове прибаве неживотног и животног осигурања.

Признавање и накнадно одмеравање одложених трошкова прибаве за уговоре о неживотном осигурању, односно допунском осигурању уз осигурање живота – друштво врши на основама које су компатибилне са основама које се користе приликом признавања и накнадног одмеравања преносне премије за односне уговоре о осигурању. Са престанком признавања уговора о осигурању друштво престаје да признаје и односне одложене трошкове прибаве, а на терет трошкова прибаве у периоду у ком је уговор о осигурању престао да се признаје.

За уговоре о животном осигурању код којих друштво у складу са одлуком којом се уређује обрачун техничких резерви обрачунава смањење математичке резерве бруто-цилмер (*Ziellmer*) методом,

одложени трошкови прибаве представљају разлику између износа математичке резерве обрачунатог по нето методи и износа математичке резерве обрачунате по бруто-цилмер методи.

Поред основног и одговарајућих аналитичких рачуна, друштво води и евиденцију одложених трошкова прибаве, која најмање садржи податке о: броју полисе осигурања, периоду трајања уговора о осигурању, периоду на који се односи премија по уговору о осигурању, врсти трошка који се разграничава и периоду на који се трошак разграничава.

На рачуну 275 исказује се износ резерви за преносне премије осигурања и саосигурања који пада на терет саосигураваача и реосигураваача, као и износ резерви за преносне премије реосигурања који пада на терет ретроцесионара.

На рачуну 276 исказује се износ резервисаних штета осигурања и саосигурања који пада на терет саосигураваача и реосигураваача у складу са уговором о саосигурању и реосигурању, као и износ резервисаних штета реосигурања који пада на терет ретроцесионара у складу са уговором о ретроцесији.

На рачуну 277 исказује се износ осталих техничких резерви осигурања, саосигурања и реосигурања који пада на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара, у складу са законом којим се уређује осигурање и уговором о саосигурању, реосигурању и ретроцесији.

На рачуну 279 исказују се остала активна временска разграничења која нису исказана на другим рачунима групе 27.

19. На рачунима групе 28 – Привремени (интерни) односи, исказују се потраживања из интерних односа од јединица друштва, а аналитику рачуна ове групе (троцифрени рачуни) друштво развија према својим потребама.

Потраживања из интерних односа морају бити у билансној равнотежи са обавезама из интерних односа (рачуни групе 48), а на дан биланса, потраживања и обавезе из интерних односа међусобно се затварају.

КЛАСА 3: КАПИТАЛ

20. На рачунима групе 30 – Основни и остали капитал и резерве, исказују се акцијски капитал, улози друштва за узајамно осигурање са

ограниченим и неограниченим доприносом, државни капитал, друштвени капитал (до окончања поступка корпоративизације, односно приватизације) и остали капитал, емисиона премија (капиталне резерве) и резерве из добити (законске, статутарне и друге) према називима рачуна ове групе.

Основни и остали капитал на рачунима ове групе исказује се у номиналној вредности, а вредност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вредности.

На рачуну 300 исказују се обичне и приоритетне акције, у складу са законом, актом о оснивању, односно одлуком о емисији акција, а на посебном рачуну у оквиру овог рачуна исказује се акцијски капитал у власништву Републике Србије.

На рачуну 301 исказују се улози сваког члана друштва за узајамно осигурање са ограниченим доприносом који чине основни капитал у складу са актом о оснивању.

На рачуну 302 исказују се улози сваког члана друштва за узајамно осигурање са неограниченим доприносом који чине основни капитал у складу са актом о оснивању.

На рачуну 303 исказује се капитал јавних предузећа које оснива држава, односно јединице локалне самоуправе.

На рачуну 304 исказује се друштвени капитал (до окончања поступка корпоративизације, односно приватизације).

На рачуну 305 исказује се разлика (позитивна или негативна) између постигнуте продајне вредности акција и њихове номиналне вредности.

Негативна емисиона премија, односно дуговни салдо на овом рачуну се на дан биланса преноси на рачун 340 или 350.

На рачуну 306 исказују се обавезне резерве које се формирају у складу са законом.

На рачуну 307 исказују се резерве које се формирају у складу са општим и другим актима друштва.

На рачуну 309 исказују се остали облици капитала који нису исказани на посебним рачунима у оквиру групе 30.

21. На рачунима групе 31 – Неуплаћени уписани капитал, исказују се износи уписаних а неуплаћених акција и уписани а неуплаћени улози, према називима рачуна ове групе.

На рачуну 310 исказује се износ уписаних а неуплаћених акција који се утврђује на основу одлуке скупштине акционарског друштва о издавању акција.

На рачуну 311 исказује се износ уписаних а неуплаћених улога који се утврђује на основу уговора о оснивању друштва за узајамно осигурање.

Књижења на рачунима групе 31 врше се на исти начин као књижења на рачунима групе 00.

~~22. На рачунима групе 32 – Ревалоризационе резерве и нереализовани добици, исказују се ефекти ревалоризације и нереализовани добици који се укључују у извештај о осталом свеобухватном добитку у складу с МРС 1.~~

~~На рачунима ове групе исказују се: ефекти промена поштене (фер) вредности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања; актуарски добици по основу планова дефинисаних примања; добици по основу улагања у власничке инструменте капитала и хартија од вредности расположивих за продају; добици по основу прерачуна финансијских извештаја приказаних у другој функционалној валути; добици од инструмената заштите нето улагања у стране пословање; добици по основу инструмената заштите од ризика (хеџинга) новчаних токова; добици по основу удела у осталом свеобухватном добитку придружених друштава, као и остали добици који се исказују у оквиру осталог свеобухватног добитка утврђени у складу с МСФИ.~~

~~На рачуну 320 исказују се промене ревалоризационих резерви насталих по основу промене фер вредности нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме у складу с МРС 16 и МРС 38, а друштво је дужно да обезбеди аналитику ревалоризационих резерви по конкретним средствима за која су те резерве формиране.~~

~~На рачуну 321 исказују се актуарски добици по основу планова дефинисаних примања у складу са одредбама МРС 19.~~

~~На рачуну 322 исказују се добици на власничким инструментима капитала вреднованим по фер вредности кроз остали свеобухватни добитак у складу с параграфом 5.7.5. МСФИ 9.~~

~~На рачуну 323 исказује се удео улагача у променама у осталом свеобухватном добитку придруженог друштва у складу с МРС 28.~~

~~На рачуну 324 исказују се позитивни ефекти курсних разлика које су настале по основу улагања у страну пословање а који се признају у оквиру осталог свеобухватног добитка у складу са МРС 21.~~

~~На рачуну 325 исказују се добици од инструмената заштите нето улагања у страну пословање, укључујући и заштиту монетарне имовине која се сматра делом нето улагања у складу са МРС 39.~~

~~На рачуну 326 исказује се део добитка од инструмената заштите новчаног тока у складу са МРС 39.~~

~~На рачуну 327 исказују се промене фер вредности финансијске имовине расположиве за продају у складу са МРС 39 и МСФИ 7.~~

~~На рачуну 329 исказују се остали добици који се приказују у оквиру осталог свеобухватног добитка утврђени у складу с релевантним МСФИ.~~

22. На рачунима групе 32 – Ревалоризационе резерве и нереализовани добици, исказују се ефекти ревалоризације и нереализовани добици који се укључују у извештај о осталом резултату у складу с МРС 1.

На рачунима групе 32 исказују се: ефекти промена фер вредности некретнина, постројења, опреме и нематеријалне имовине; актуарски добици по основу планова дефинисаних примања; добици по основу улагања у власничке инструменте капитала и хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат; добици по основу прерачуна финансијских извештаја приказаних у другој функционалној валути; добици од инструмената заштите нето улагања у страну пословање; добици по основу инструмената заштите од ризика (хеџинга) новчаних токова; добици по основу удела у осталом резултату придружених друштава, као и остали добици који се исказују у оквиру осталог резултата утврђени у складу с МСФИ.

На рачуну 320 исказују се промене ревалоризационих резерви насталих по основу промене фер вредности нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у складу с МРС 16 и МРС 38, а друштво је дужно да обезбеди аналитику ревалоризационих резерви по конкретним средствима за која су те резерве формиране.

На рачуну 321 исказују се актуарски добици по основу планова дефинисаних примања у складу са одредбама МРС 19.

На рачуну 322 исказују се добици на власничким инструментима капитала вреднованим по фер вредности кроз остали укупан резултат у складу с МСФИ 9.

На рачуну 323 исказује се удео улагача у променама у осталом резултату придруженог друштва у складу с МРС 28.

На рачуну 324 исказују се позитивни ефекти курсних разлика које су настале по основу улагања у страно пословање а који се признају у оквиру осталог резултата у складу с МРС 21.

На рачуну 325 исказују се добици од инструмената заштите нето улагања у страно пословање, укључујући и заштиту монетарне имовине која се сматра делом нето улагања у складу с МСФИ 9.

На рачуну 326 исказује се део добитка од инструмената заштите новчаног тока у складу с МСФИ 9.

На рачуну 327 исказују се добици од промене фер вредности финансијске имовине која се вреднује по фер вредности кроз остали укупан резултат.

На рачуну 329 исказују се остали добици који се приказују у оквиру осталог резултата.

~~— 23. На рачунима групе 33 — Нереализовани губици, исказују се нереализовани губици који се укључују у извештај о осталом свеобухватном добитку у складу с МРС 1.~~

~~— На рачунима ове групе исказују се: актуарски губици по основу планова дефинисаних примања; губици по основу улагања у власничке инструменте капитала и хартија од вредности расположивих за продају; губици по основу прерачуна финансијских извештаја приказаних у другој функционалној валути; губици од инструмената заштите нето улагања у страно пословање; губици по основу инструмената заштите од ризика (хеџинга) новчаних токова; губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава, као и остали губици који се исказују у оквиру осталог свеобухватног добитка утврђени у складу с МСФИ.~~

~~На рачуну 331 исказују се актуарски губици у складу са одредбама МРС 19.~~

~~На рачуну 332 исказују се губици на власничким инструментима капитала вреднованим по фер вредности кроз остали свеобухватни добитак у складу с параграфом 5.7.5. МСФИ 9.~~

~~На рачуну 333 исказује се удео улагача у променама у осталом свеобухватном добитку придруженог друштва у складу с МРС 28.~~

~~На рачуну 334 исказују се ефекти курсних разлика насталих по основу улагања у страну пословање, који се признају у оквиру осталог свеобухватног добитка у складу с МРС 21.~~

~~На рачуну 335 исказују се губици од инструмената заштите нето улагања у страну пословање, укључујући и заштиту монетарне имовине која се сматра делом нето улагања у складу с МРС 39.~~

~~На рачуну 336 исказује се део губитка од инструмената заштите новчаног тока у складу с МРС 39.~~

~~На рачуну 337 исказују се промене фер вредности финансијске имовине расположиве за продају у складу с МРС 39 и МСФИ 7.~~

~~На рачуну 339 исказују се остали губици који се приказују у оквиру осталог свеобухватног добитка утврђени у складу с релевантним МСФИ.~~

~~23. На рачунима групе 33 – Нереализовани губици, исказују се нереализовани губици који се укључују у извештај о осталом резултату у складу с МРС 1.~~

~~На рачунима групе 33 исказују се: актуарски губици по основу планова дефинисаних примања; губици по основу улагања у власничке инструменте капитала и хартија од вредности које се вреднује по фер вредности кроз остали укупан резултат; губици по основу прерачуна финансијских извештаја приказаних у другој функционалној валути; губици од инструмената заштите нето улагања у страну пословање; губици по основу инструмената заштите од ризика (хеџинга) новчаних токова; губици по основу удела у осталом резултату придружених друштава, као и остали губици који се исказују у оквиру осталог резултата утврђени у складу с МСФИ.~~

~~На рачуну 331 исказују се актуарски губици у складу са одредбама МРС 19.~~

На рачуну 332 исказују се губици на власничким инструментима капитала вреднованим по фер вредности кроз остали укупан резултат у складу с МСФИ 9.

На рачуну 333 исказује се удео улагача у променама у осталом резултату придруженог друштва у складу с МРС 28.

На рачуну 334 исказују се ефекти курсних разлика насталих по основу улагања у страно пословање који се признају у оквиру осталог резултата у складу с МРС 21.

На рачуну 335 исказују се губици од инструмената заштите нето улагања у страно пословање, укључујући и заштиту монетарне имовине која се сматра делом нето улагања у складу с МСФИ 9.

На рачуну 336 исказује се део губитка од инструмената заштите новчаног тока у складу с МСФИ 9.

На рачуну 337 исказују се губици од промене фер вредности финансијске имовине која се вреднује по фер вредности кроз остали укупан резултат.

На рачуну 339 исказују се остали губици који се приказују у оквиру осталог резултата.

24. На рачунима групе 34 – Нераспоређени добитак, исказује се нераспоређени добитак ранијих година и текуће године, а на рачунима ове групе исказује се и добитак по основу ефеката промене одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза.

На рачуну 340 исказује се кумулирани нераспоређени добитак ранијих година, а у корист или на терет овог рачуна књижи се и ефекат по основу промене рачуноводствене политике и исправке материјално значајне грешке, у складу с МРС 8 и усвојеном рачуноводственом политиком.

На терет рачуна 340 књижи се износ распоређеног добитка – у корист рачуна 350, 476 и 477, рачуна групе 45, одговарајућих рачуна групе 30, као и других одговарајућих рачуна.

На терет рачуна 340 а у корист рачуна 474 књижи се и износ накнадно утврђене обавезе за порез из резултата који је утврдило друштво, или надлежни порески орган, у складу с прописима којима се уређују порези.

На рачуну 341 исказује се нераспоређени добитак текуће године – одобрењем овог рачуна на терет рачуна 723, а при отварању пословних књига на почетку наредне пословне године, салдо са овог рачуна преноси се на рачун 340.

На рачуну 342 исказује се добитак по основу креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза у току године, а при закључивању овог рачуна, салдо на том рачуну затвара се у корист рачуна 351, до висине исказаног губитка, а преостали износ – у корист рачуна 341.

25. На рачунима групе 35 – Губитак, исказује се губитак ранијих година и текуће године, према називима тих рачуна, као и губитак по основу ефеката промене одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза.

На рачуну 350 исказује се губитак из ранијих година преносом с рачуна 351, а у корист или на терет овог рачуна књижи се и ефекат по основу промене рачуноводствене политике и исправке материјално значајне грешке, у складу с МРС 8 и усвојеном рачуноводственом политиком.

На терет рачуна 350 а у корист рачуна 474 књижи се и износ накнадно утврђене обавезе за порез из резултата који је утврдило друштво или надлежни порески орган, у складу с пореским прописима, ако друштво не располаже одговарајућим износом нераспоређеног добитка.

На рачуну 351 исказује се губитак утврђен на крају обрачунског периода – задужењем овог рачуна у корист рачуна 723, а губитак текуће године исказан на овом рачуну се, при преносу почетног стања у наредном обрачунском периоду, преноси на рачун 350 (покриће губитка врши се на терет рачуна 340 и рачуна групе 30, у складу са општим или другим актом друштва).

На рачуну 352 исказује се губитак по основу смањења одложених пореских средстава из претходних година и креирања одложених пореских обавеза у току године, а при закључивању овог рачуна, његов салдо затвара се на терет рачуна 341, до износа добитка исказаног на овом рачуну, укључујући и добит пренету с рачуна 342, а недостајући износ – на терет рачуна 351.

26. Материјално значајним износима ефекта по основу промене рачуноводствене политике, односно грешке из тач. 24. и 25. ове одлуке, сматрају се износи који су, појединачно или заједно, већи од 0,85% активе коју је друштво исказало у години која претходи години у којој је извршена промена рачуноводствене политике, односно у којој је грешка установљена.

КЛАСА 4: ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ

27. На рачунима групе 40 – Дугорочна резервисања, исказују се дугорочна резервисања за трошкове и ризике који се признају у складу с МРС 37, другим релевантним МСФИ и рачуноводственом политиком друштва, а овом групом рачуна обухватају се и резервисања по појединим категоријама техничких резерви осигурања и остала дугорочна резервисања.

У корист рачуна 400 се на крају обрачунског периода књижи обрачун математичке резерве животних осигурања, и то на терет рачуна 500 ако је дошло до повећања математичке резерве животних осигурања, односно, ако је дошло до смањења, за износ смањења задужује се овај рачун а одобрава рачун 604.

За уговоре о животном осигурању код којих друштво у складу са одлуком којом се уређује обрачун техничких резерви обрачунава смањење математичке резерве бруто-цилмер (*Ziellmer*) методом, на овом рачуну евидентира се износ математичке резерве обрачунат по нето методи.

На рачуну 401 исказују се, у складу са актима друштва, дугорочна резервисања за учешће у резултату осигураника који су прихватили да учествују у ризику инвестирања, и то на терет рачуна 507 (за износ смањења ових резервисања одобравају се рачуни 604, односно 638).

Рачуном 402 обухвата се формирање резерви за изравнање ризика – задужењем рачуна 505 у корист рачуна 402 (ако је дошло до смањења резерви за изравнање ризика, за износ смањења задужује се овај рачун а одобравају рачуни 631 и 635).

На рачуну 403 исказује се математичка резерва неживотних осигурања – у корист овог рачуна се на крају обрачунског периода књижи повећање математичке резерве неживотних осигурања, и то на терет рачуна 506, а ако је дошло до смањења те резерве, за износ смањења задужује се овај рачун а одобрава рачун 633.

Рачуном 405 обухвата се формирање дугорочних резервисања за бонусе и попусте – задужењем рачуна 507 у корист овог рачуна, а ако је дошло до смањења ових резервисања, за износ смањења задужује се овај рачун а одобравају рачуни 604 и 638.

На рачуну 406 исказују се дугорочна резервисања по основу бенефиција, као што су отпремнине при одласку у пензију, јубиларне награде и друге обавезе према запосленима, које се исплаћују у складу са стеченим правима у току трајања и након престанка запослења, на терет рачуна 535 (неискоришћени износ укида се у корист рачуна 678).

На рачуну 407 исказују се друге техничке резерве осигурања, за које није прописан посебан рачун у оквиру групе 40. У корист овог рачуна се на крају обрачунског периода књижи повећање других техничких резерви, и то на терет рачуна 507, а ако је дошло до смањења тих резерви, за износ смањења задужује се овај рачун а одобрава рачун 604 или 638.

На рачуну 409 исказују се остала дугорочна резервисања (дугорочна резервисања за трошкове који ће се с великом извесношћу јавити у наредним обрачунским периодима по основу задржаних кауција и депозита за посао извршен квалитетно и у року и сл. а за које је остварен приход у пуном износу, трошкове реструктурирања, судске спорове у току и друга резервисања), у складу с МРС 37 и рачуноводственом политиком друштва, на терет рачуна 533, 534 и 539 (неискоришћени износ осталих дугорочних резервисања укида се у корист рачуна 678).

Стварни трошкови за које је извршено резервисање на рачунима 406 и 409 не исказују се поново као расход, већ се књижење спроводи задужењем рачуна резервисања а у корист одговарајућег рачуна обавеза (према врстама) или одговарајућег рачуна средстава (залихе, новчана средства), у зависности од карактера резервисања, врсте настале обавезе и начина на који је измирена.

28. Рачунима групе 41 – Дугорочне обавезе, обухватају се дугорочне обавезе према зависним и повезаним правним лицима, обавезе по хартијама од вредности, обавезе по дугорочним кредитима и остале дугорочне обавезе.

~~Дугорочне обавезе су обавезе које доспевају у року дужем од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса и признају се и вреднују у складу с МРС 39 и другим релевантним МСФИ.~~

Дугорочне обавезе су обавезе које доспевају у року дужем од годину дана од дана биланса.

~~Обавезе по основу хартија од вредности исправљају се индиректно у пословним књигама, на посебном рачуну по основу камата које се односе на будући период.~~

Рачуном 410 обухватају се дугорочне обавезе које се према уговору могу конвертовати у одговарајући облик капитала, у складу са законом.

Рачуном 411 обухватају се обавезе по основу примљених дугорочних кредита од правних лица (матичних и зависних) која су у групи за консолидовање, у складу с МРС 27.

На рачуну 412 исказују се обавезе по основу дугорочних кредита примљених од осталих повезаних правних лица.

На рачуну 413 исказују се обавезе по издатим хартијама од вредности с роком доспећа преко годину дана ~~од дана чинидбе, односно~~ од дана биланса.

Рачуном 414 обухватају се обавезе по основу примљених дугорочних кредита од правних лица у земљи, осим од матичних, зависних и осталих повезаних правних лица.

Рачуном 415 обухватају се обавезе по основу примљених дугорочних кредита од правних и физичких лица у иностранству, осим од матичних, зависних и осталих повезаних правних лица.

На рачуну 416 исказују се износи пореза на добитак који се плаћају у наредним периодима по основу опорезивих привремених разлика, у складу с МРС 12.

На рачуну 417 исказују се обавезе по основу ~~финансијског лизинга~~ у складу с МРС 17 лизинга у складу с МСФИ 16.

Рачуном 419 обухватају се остале дугорочне обавезе које нису обухваћене осталим рачунима у оквиру групе 41.

29. На рачунима групе 42 – Краткорочне финансијске обавезе, исказују се обавезе по кредитима, хартијама од вредности и остале краткорочне обавезе које доспевају у року до годину дана ~~од дана чинидбе, односно~~ од дана годишњег биланса од дана биланса.

~~Краткорочне финансијске обавезе признају се и вреднују у складу с МРС 39 и другим релевантним МСФИ.~~

~~Краткорочне финансијске обавезе по основу хартија од вредности исправљају се индиректно у пословним књигама — на посебном рачуну по основу камата које се односе на будући период.~~

На рачуну 420 исказују се обавезе по краткорочним кредитима примљеним од матичних и зависних правних лица која су у групи за консолидовање, у складу с МРС 27 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 421 исказују се обавезе по основу краткорочних кредита примљених од осталих повезаних правних лица.

Рачуном 422 обухватају се обавезе по краткорочним финансијским, робним и осталим кредитима с роком доспећа до годину дана, који су примљени од правних и физичких лица у земљи, осим од матичних, зависних и осталих повезаних правних лица.

На рачуну 423 исказују се обавезе по краткорочним финансијским, робним и осталим кредитима с роком доспећа до годину дана, који су примљени од правних и физичких лица у иностранству, у складу с прописима о девизном и спољнотрговинском пословању, осим од матичних, зависних и осталих повезаних правних лица.

На рачуну 424 исказују се обавезе по ануитетима, односно по отплатама дугорочних кредита које доспевају за плаћање у року до годину дана од дана годишњег биланса (на дан биланса, на овај рачун преносе се обавезе за отплате дугорочног кредита које доспевају у року до годину дана од дана биланса).

На рачуну 425 исказују се обавезе по отплатама које доспевају за плаћање у року до годину дана од дана биланса (на дан биланса, на овај се рачун преносе обавезе за отплате дугорочних обавеза које доспевају у року до годину дана од дана биланса).

На рачуну 426 исказују се обавезе по емитованим краткорочним хартијама од вредности у складу с рачуноводственом политиком.

На рачуну 427 исказују се обавезе по основу сталних средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља, у складу с МСФИ 5, које се измирују или гасе при отуђењу тих средстава.

На рачуну 428 исказују се обавезе по основу финансијских деривата, које укључују и све ефекте промене вредности тих деривата евидентиране у оквиру прихода и расхода или у оквиру капитала. На посебним рачунима у оквиру овог рачуна исказују се деривати у складу с њиховом наменом.

На рачуну 429 исказују се остале краткорочне финансијске обавезе које нису обухваћене другим рачунима групе 42.

30. На рачунима групе 43 – Обавезе по основу штета и уговорених износа, исказују се обавезе за ликвидираних штета и обавезе из саосигурања, реосигурања и ретроцесије по основу удела у штетама, према називима рачуна ове групе.

На потражној страни рачуна групе 43 књиже се ликвидирани одштетни захтеви, непосредно после извршене ликвидације, на основу одговарајућег књиговодственог документа, а на терет одговарајућих рачуна група 51 и 52.

На дуговој страни рачуна групе 43 књиже се обавезе исплаћене по основу одштетних захтева, односно удела у штетама, на основу извода банке о извршеној исплати, односно друге одговарајуће документације.

Ради тачног и целовитог исказивања обавеза, друштво, поред основних и одговарајућих аналитичких рачуна ове групе (430, 431, 432, 433, 434 и 435), води и евиденцију штета, која садржи: број штете, број полисе, период трајања осигурања, датум настанка штете, датум пријаве штете, врсту осигурања, датум подношења захтева за надокнаду штете, датум комплетирања захтева за надокнаду штете, износ штете, узрок настанка штете, врсту штете, корисника осигурања, датум ликвидације штете, датум исплате штете и статус штете.

31. Рачунима групе 44 – Обавезе за премију и специфичне обавезе, обухватају се обавезе према саосигуравачу, реосигуравачу и ретроцесионару за премију, обавезе по регресним захтевима и услужним штетама и обавезе за провизију.

На рачунима 440, 441, 442 и 443 исказују се износи обавеза за премије саосигурања, реосигурања и ретроцесије, уз задужење рачуна 512 и 523 (расходи по основу премија саосигурања, реосигурања и ретроцесија).

На рачуну 444 исказују се обавезе по регресним захтевима и обавезе према другим друштвима по основу услужно ликвидираних и

исплаћених штета, уз задужење одговарајућих рачуна група 51 и 52. На овом рачуну, у корист рачуна 430, исказују се и обавезе (штете) утврђене у складу са актима друштва за чији је рачун штета исплаћена.

~~На рачуну 445, на терет рачуна 542, исказују се уговорене обавезе за провизије из послова осигурања, саосигурања и реосигурања.~~

~~На рачуну 445, на терет одговарајућих рачуна расхода и/или временских разграничења, исказују се уговорене обавезе за провизије из послова осигурања, саосигурања и реосигурања.~~

~~На рачуну 446, на терет рачуна 542, исказују се уговорене обавезе за провизије из послова ретроцесија.~~

~~На рачуну 446, на терет одговарајућих рачуна расхода и/или временских разграничења, исказују се уговорене обавезе за провизије из послова ретроцесија.~~

На рачуну 449 исказују се остале краткорочне обавезе за које у групи 44 није предвиђен посебан рачун.

32. На рачунима групе 45 – Обавезе по основу зарада и накнада зарада, исказују се обавезе за нето зараде и нето накнаде зарада, нето накнаде зарада које се рефундирају, као и порези и доприноси по наведеним основима на терет запосленог и на терет послодавца (на рачунима ове групе отвара се аналитика према врстама пореза и доприноса).

На рачуну 450 исказују се обавезе за нето зараде и нето накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају – задужењем рачуна 550 за део зараде на терет трошкова и рачуна 340 за део зараде из резултата.

На рачуну 451 исказују се обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог, према називу овог рачуна – задужењем рачуна 550.

На рачуну 452 исказују се обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог, према називу овог рачуна – задужењем рачуна 550.

На рачуну 453 исказују се обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца, према називу овог рачуна – задужењем рачуна 551.

На рачуну 454 исказују се обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају, према називу овог рачуна – задужењем рачуна 225.

На рачуну 455 исказују се обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају, према називу овог рачуна – задужењем рачуна 225.

На рачуну 456 исказују се обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају, према називу овог рачуна – задужењем рачуна 225.

33. На рачунима групе 46 – Друге обавезе из пословања, исказују се обавезе за примљене авансе, депозите и кауције, обавезе према добављачима, обавезе по издатим чековима, обавезе по меницама, обавезе за камате и трошкове финансирања, обавезе према члановима органа управљања и надзора, обавезе према физичким лицима за накнаде према уговорима и остале обавезе.

~~Друге обавезе из пословања признају се и вреднују у складу с МРС 39 и другим релевантним МСФИ.~~

На рачуну 460 исказују се унапред наплаћени износи и новчана обезбеђења за обртна средства.

На рачуну 461 исказују се обавезе по основу примања чланова органа управљања и надзора друштва, у складу са актима друштва, задужењем рачуна 556 или 340.

На рачуну 462 исказују се обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима у нето износу – задужењем одговарајућег рачуна из групе 55.

На рачуну 463 исказују се обавезе по издатим меницама, обавезе за издате чекове и обавезе по издатим другим хартијама од вредности које су предате повериоцима за измирење обавеза, а у оквиру овог рачуна се, на посебном рачуну, евидентира и камата будућег периода која је садржана у меничној вредности.

На рачуну 464 исказују се фактурисане и нефактурисане обавезе према добављачима које су у групи за консолидовање, у складу с МРС 27, обавезе према осталим повезаним правним лицима, као и обавезе према добављачима у земљи и иностранству.

На рачуну 465 исказују се обавезе за накнаде према тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге – задужењем одговарајућег рачуна групе 54.

На рачуну 466 исказују се обавезе по основу расхода камата и осталих финансијских расхода.

На рачуну 467 исказују се обавезе према овлашћеном ревизору и овлашћеном актуару – задужењем одговарајућег рачуна из групе 54 или 55.

На рачуну 468 исказују се обавезе за чланарине и доприносе коморама и удружењима обрачунате у складу с прописима и актима комора и удружења – задужењем одговарајућег рачуна групе 54.

На рачуну 469 исказују се остале обавезе из пословања које нису исказане на посебним рачунима у оквиру групе 46, као што су обавезе за допринос Гарантном фонду, обавезе за остале функционалне доприносе и сл.

34. На рачунима групе 47 – Обавезе за порезе и доприносе и друге краткорочне обавезе, исказују се обавезе за порезе и доприносе, као и друге краткорочне обавезе.

На рачуну 470 исказују се порези, царине и друге дажбине који чине зависне трошкове набавке залиха и основних средстава, односно који се надокнађују непосредно на терет трошкова.

На рачуну 471 исказују се обавезе настале по основу обрачунатог пореза на додату вредност.

На рачуну 472 исказују се обавезе настале по основу пореза на послове осигурања, саосигурања и реосигурања.

На рачуну 473 исказују се обавезе за доприносе за власника друштва који доприносе плаћа по решењу надлежног органа – задужењем рачуна 555.

На рачуну 474 исказује се обрачунати порез на добитак по годишњем рачуну – задужењем рачуна 721, односно 340 или 350.

На рачуну 475 исказују се обрачунати доприноси по основу расподеле добитка – задужењем рачуна 721.

На рачуну 476 исказују се обавезе за дивиденде у складу са актима друштва – задужењем рачуна 340.

На рачуну 477 исказују се обавезе за учешће у резултату у складу са актима друштва – задужењем рачуна 340.

На рачуну 478 исказују се нето обавезе према запосленима по разним основима, као што су отпремнина за одлазак у пензију, јубиларне награде, дневнице и накнаде трошкова на службеном путу, накнаде трошкова превоза на радно место и с радног места, накнаде за смештај и исхрану на терену и остале накнаде трошкова запосленима.

На рачуну 479 исказују се обавезе према називу рачуна, као што су остале краткорочне обавезе из пословања које нису исказане на другим рачунима групе 47.

35. На рачунима групе 48 – Привремени (интерни) односи, исказују се обавезе из интерних односа од јединице друштва, а аналитику рачуна ове групе друштво развија према својим потребама.

Обавезе из интерних односа морају бити у билансној равнотежи с потраживањима из интерних односа (рачуни групе 28), а на дан биланса, потраживања и обавезе из интерних односа међусобно се затварају.

36. Рачунима групе 49 – Пасивна временска разграничења, обухватају се унапред наплаћени или обрачунати приходи који се односе на будући период (резерве за преносне премије и сл.), краткорочна резервисања (резервисане штете), обрачунати трошкови који нису фактурисани и остала разграничења за којима се укаже потреба.

На рачуну 490 исказује се део премије животних осигурања у обрачунском периоду за који се утврђује финансијски резултат а који припада наредном обрачунском периоду – у корист овог рачуна књижи се позитивна разлика између обрачунате премије на дан обрачуна и почетног стања на овом рачуну, уз смањење прихода од премије животних осигурања на рачуну 600 (по групама, врстама и пословима осигурања), а на терет овог рачуна књижи се негативна разлика између обрачунате резерве за преносне премије на дан обрачуна и почетног стања на овом рачуну у корист прихода (рачун 600).

На рачуну 491 исказује се део премије неживотних осигурања у обрачунском периоду за који се утврђује финансијски резултат а који припада наредном обрачунском периоду. У корист овог рачуна књижи се позитивна разлика између обрачунате премије на дан обрачуна и

почетног стања на том рачуну, уз смањење прихода од премије неживотних осигурања на рачунима групе 61 (по групама, врстама и пословима осигурања), а на терет овог рачуна књижи се негативна разлика између обрачунате резерве за преносне премије на дан обрачуна и почетног стања на овом рачуну у корист прихода (рачуни групе 61).

Рачуном 492 обухвата се резерва за преносне премије активног саосигурања, реосигурања и ретроцесије – за износ резерве за преносне премије активног саосигурања, реосигурања и ретроцесије смањују се, односно повећавају приходи (рачун 602 за животна, а рачуни 613, 614 и 615 за неживотна осигурања).

На рачуну 493 исказују се резервисања за настале пријављене и непријављене штете животних осигурања које до дана обрачуна нису решене (ликвидиране). У корист овог рачуна књижи се позитивна разлика између стања ових штета на дан обрачуна и почетног стања тог рачуна, на терет рачуна 515, а ако је разлика између тих стања негативна, за њен износ задужује се рачун 493 у корист рачуна 604.

На рачуну 494 исказују се настале пријављене и непријављене штете неживотних осигурања које до дана обрачуна нису решене (ликвидиране). У корист овог рачуна књижи се позитивна разлика између стања ових штета на дан обрачуна и почетног стања тог рачуна, на терет рачуна 526, а ако је разлика између тих стања негативна, за њен износ задужује се рачун 494 у корист рачуна 630.

На рачуну 495 исказују се настале пријављене и непријављене штете које, у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању и ретроцесији, до дана обрачуна нису решене (ликвидиране).

Обрачун удела у резервисаним штетама саставља се на основу уговора о саосигурању, реосигурању, односно ретроцесији.

У корист рачуна 495 књижи се позитивна разлика између стања ових штета на дан обрачуна и почетног стања тог рачуна, на терет рачуна 516 и 527, а ако је разлика између тих стања негативна, за њен износ задужује се рачун 495 у корист рачуна 604 и 632.

На рачуну 496 исказује се обрачунати допринос за превентиву и његово трошење, односно коришћење у складу са актима пословне политике друштва. За обрачунати допринос за превентиву задужује се рачун 502 а одобрава рачун 496, а на терет рачуна 496 књиже се искоришћена средства превентиве за спровођење мера за спречавање и сузбијање ризика који угрожавају осигурану имовину и лица.

На рачуну 497 исказују се друге техничке резерве осигурања до годину дана, за које није прописан посебан рачун у оквиру групе 49. У корист овог рачуна се на крају обрачунског периода књижи повећање других техничких резерви, и то на терет рачуна 517 или 529, а ако је дошло до смањења тих резерви, за износ смањења задужује се овај рачун а одобрава рачун 604 или 638.

На посебном рачуну – Резерве за неистекле ризике, у оквиру основног рачуна 497, исказују се резерве за неистекле ризике.

На рачуну 498 исказују се наплаћени или обрачунати приходи у текућем периоду који се односе на наредни обрачунски период, као и разграничени приходи по основу потраживања на име прихода од наплате трансакционих трошкова који су настали по основу инвестирања, купљених хартија од вредности и других пласмана а који се, ~~у складу с МРС 39,~~ воде по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе (приходи од наплате трансакционих трошкова преносе се у приходе у периоду наплате инвестиција по основу којих су настали).

На посебном рачуну – Унапред наплаћени приходи по основу провизије из послова саосигурања, реосигурања и ретроцесије, у оквиру основног рачуна 498, исказују се наплаћени приходи по основу провизије из послова саосигурања, реосигурања и ретроцесије који се односе на будуће обрачунске периоде у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању и ретроцесији.

На рачуну 499 исказују се остала пасивна временска разграничења, према називима аналитичких рачуна.

На посебном рачуну – Унапред обрачунати трошкови провизије из послова саосигурања, реосигурања и ретроцесије, у оквиру основног рачуна 499, исказују се обрачунати трошкови провизије из послова саосигурања, реосигурања и ретроцесије који терете текући обрачунски период, а нису фактурисани, у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању и ретроцесији.

На посебном рачуну – Одложени приходи и примљене донације, у оквиру основног рачуна 499 исказују се примљене донације и државна давања, у складу с МРС 20 и осталим релевантним МСФИ.

На посебном рачуну – Унапред обрачунати трошкови, у оквиру основног рачуна 499, исказују се обрачунати трошкови који терете текући обрачунски период а нису фактурисани, као што су обрачунати трошкови

закупнине, грејања, обрачунате камате и остали трошкови који нису фактурисани у периоду на који се односе.

На посебном рачуну – Остала пасивна временска разграничења, у оквиру основног рачуна 499, исказују се остала пасивна временска разграничења која нису исказана на посебним рачунима у оквиру групе 49, која могу потицати од регреса и других основа.

КЛАСА 5: РАСХОДИ

37. На рачунима групе 50 – Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, исказују се обрачуната математичка резерва животних осигурања, расходи резервисања за изравнање ризика, допринос за превентиву, допринос Гарантном фонду и остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе.

На рачуну 500 исказује се повећање математичке резерве животних осигурања, у корист рачуна 400.

На рачуну 502 исказује се допринос за превентиву, на начин описан за рачун 496.

На рачуну 503 исказују се доприноси прописани посебним законима, у корист одговарајућег аналитичког рачуна у оквиру основног рачуна 469.

На рачуну 504 исказује се допринос Гарантном фонду, у корист одговарајућег аналитичког рачуна (обавезе за допринос Гарантном фонду) у оквиру основног рачуна 469.

На рачуну 505 исказује се дугорочно резервисање за изравнање ризика, у корист рачуна 402.

На рачуну 506 исказује се повећање математичке резерве неживотних осигурања, у корист рачуна 403

На рачуну 507 исказује се повећање резервисања за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују у инвестиционом ризику, резервисања за неистекле ризике, резервисања за бонусе и попусте, као и повећања других техничких резерви, у корист рачуна 401, 405 и 407.

На рачуну 509 исказују се, према називу рачуна, остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе.

38. На рачунима групе 51 – Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања, исказују се накнаде штета и уговорених износа по основу животних осигурања, удели у штетама из саосигурања, реосигурања и ретроцесије, премије саосигурања, реосигурања и ретроцесије, резервисања за штете и друга резервисања животних осигурања.

На рачуну 510 исказују се накнаде штета и уговорених износа животних осигурања, које се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања у корист рачуна обавеза (430 и 431), а књижења на терет овог рачуна врше се непосредно после извршене ликвидације одштетног захтева, без обзира на то када ће обавеза по том основу бити исплаћена.

На рачуну 512 исказују се расходи по основу премија саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања у земљи и иностранству, у корист рачуна обавеза (440, 441, 442 и 443).

На рачуну 513 исказују се удели у штетама из саосигурања, реосигурања и ретроцесије животних осигурања, у корист рачуна обавеза (432, 433, 434 и 435).

На рачуну 515 исказују се резервисања за износ накнада штета и уговорених износа животних осигурања, као и трошкови извиђаја, процене, ликвидације и исплате до дана исплате накнаде штете и уговорених износа, у корист пасивних временских разграничења (рачун 493).

На рачуну 516 исказују се резервисања за уделе у штетама саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању и ретроцесији, у корист пасивних временских разграничења (рачун 495).

На рачуну 517 исказују се остала резервисања по основу животних осигурања за која није отворен посебан рачун у оквиру рачуна групе 51.

~~На рачуну 518 исказују се расходи за бонусе зависно од односа премија и штета и расходи за попусте животних осигурања независно од односа премија и штета, у корист рачуна 200.~~

~~На рачуну 518 исказују се расходи за бонусе зависно од односа премија и штета и расходи за попусте животних осигурања независно од~~

односа премија и штета, у корист рачуна 200. На рачуну 518 евидентирају се и расходи по основу провизије из уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији који су повезани са односом премија и штета и уговорених износа одобрењем рачуна обавеза (445 или 446) и/или одговарајућих рачуна временских разграничења, у складу са уговорним одредбама.

39. На рачунима групе 52 – Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања, исказују се износи накнаде штета и осигураних сума неживотних осигурања, удели у штетама по основу саосигурања, реосигурања и ретроцесије, премије саосигурања, реосигурања и ретроцесије и резервисане штете и друга резервисања неживотних осигурања.

На рачуну 520 исказују се накнаде штета, осигураних износа и других уговорених износа које се исплаћују осигураницима, односно корисницима неживотних осигурања, у корист рачуна обавеза (430 и 431), а књижења на овом рачуну спроводе се непосредно после извршене ликвидације одштетног захтева, без обзира на то када ће уследити исплата накнаде штете, осигуране суме, односно другог уговореног износа.

На рачуну 523 исказују се расходи по основу премија саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања обрачунати у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању, односно ретроцесији, у корист рачуна обавеза (од 440 до 443).

На рачуну 524 исказују се удели у штетама по основу саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања, у корист рачуна обавеза (од 432 до 435).

На рачуну 526 исказују се резервисања за износ накнада штета, осигураних износа и других уговорених износа неживотних осигурања, као и трошкови извиђаја, процене, ликвидације и исплате до дана исплате накнаде штете, осигураних износа и других уговорених износа, у корист рачуна 494.

На рачуну 527 исказују се резервисања за уделе у штетама саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању и ретроцесији, у корист рачуна 495.

~~На рачуну 528 исказују се расходи за бонусе зависно од односа премија и штета и расходи за попусте неживотних осигурања независно од односа премија и штета, у корист рачуна 201.~~

На рачуну 528 исказују се расходи за бонусе зависно од односа премија и штета и расходи за попусте неживотних осигурања независно од односа премија и штета, у корист рачуна 201. На рачуну 528 евидентирају се и расходи по основу провизије из уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији који су повезани са односом премија и штета одобрењем рачуна обавеза (445 или 446) и/или одговарајућих рачуна временских разграничења, у складу са уговорним одредбама.

На рачуну 529 исказују се остала резервисања неживотних осигурања за која није отворен посебан рачун у групи 52.

40. На рачунима групе 53 – Трошкови амортизације и резервисања, исказују се трошкови амортизације ~~нематеријалних улагања~~ нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме и трошкови резервисања, у складу с рачуноводственом политиком друштва.

На рачуну 530 исказују се трошкови амортизације ~~нематеријалних улагања~~ нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме, обрачунати према рачуноводственој политици друштва, у корист рачуна исправке вредности 019 и 029, а обрачун амортизације врши се у складу с МРС 16, МРС 38 и другим релевантним МСФИ.

У оквиру рачуна 530 исказују се и трошкови амортизације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме који су узети у лизинг, односно које друштво по основу уговора има право да користи у одређеном периоду у замену за накнаду, у складу с МСФИ 16.

На рачунима 533, 534, 535 и 539 (трошкови резервисања), а према називима рачуна, исказују се трошкови резервисања за задржане кауције и депозите, за реструктурирање друштва, за исплату накнада и других бенефиција запосленима и за остала дугорочна резервисања у корист рачуна 406 и 409.

41. На рачунима групе 54 – Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови, исказују се трошкови према називима рачуна ове групе, као и накнаде трошкова и трошкови пореза и доприноса, а на терет рачуна ове групе књиже се и расходи настали у вези са извиђајем и проценом штете, односно утврђивањем основа и висине накнаде штете, односно уговореног износа, као и трошкови остваривања регресних захтева, судски трошкови и таксе у споровима из основа осигурања, затим трошкови вештачења и други трошкови у вези с ликвидирањем штета.

Рачуном 540 обухватају се трошкови материјала, резервних делова и ситног инвентара, као и трошкови набавке остатака оштећених

осигураних ствари – задужењем овог рачуна у корист одговарајућег рачуна група 10 и 13, рачуна добављача или другог одговарајућег рачуна.

На посебном рачуну – Трошкови набавке остатака осигураних оштећених ствари, у оквиру основног рачуна 540, исказује се набавна вредност остатака осигураних оштећених ствари.

Рачуном 541 обухватају се трошкови, према називу рачуна, у корист обавеза према добављачима (рачун 464) или одговарајућих рачуна групе 24.

На посебном рачуну – Трошкови горива и енергије остатака осигураних оштећених ствари, у оквиру основног рачуна 541, исказују се наведени трошкови.

На рачуну 542 исказују се производне услуге, транспортне услуге, услуге одржавања, закупнине, трошкови сајмова, трошкови истраживања и трошкови осталих услуга.

На посебном рачуну – Трошкови производних услуга, у оквиру основног рачуна 542, исказују се производне услуге, а на појединачном рачуну у оквиру овог посебног рачуна – Трошкови производних услуга остатака осигураних оштећених ствари, исказују се производне услуге остатака осигураних оштећених ствари.

На посебном рачуну – Трошкови транспортних услуга, у оквиру основног рачуна 542, исказују се транспортне услуге других правних лица и предузетника, а на појединачном рачуну у оквиру овог посебног рачуна – Трошкови транспортних услуга остатака осигураних оштећених ствари – исказују се транспортне услуге остатака осигураних оштећених ствари других правних лица и предузетника.

На посебном рачуну – Трошкови услуга одржавања, у оквиру основног рачуна 542, исказују се трошкови одржавања некретнина, постројења и опреме, а на појединачном рачуну у оквиру овог посебног рачуна – Трошкови услуга одржавања остатака осигураних оштећених ствари, исказују се трошкови одржавања остатака осигураних оштећених ствари.

На посебном рачуну – Трошкови закупнина, у оквиру основног рачуна 542, исказују се закупнине некретнина, постројења и опреме, а на појединачном рачуну у оквиру овог посебног рачуна – Трошкови закупнина који се односе на остатке осигураних оштећених ствари –

исказују се закупнине некретнина, постројења и опреме које се односе на остатке осигураних оштећених ствари.

На посебном рачуну – Трошкови сајмова, у оквиру основног рачуна 542, исказују се трошкови који настају у вези са излагањем на сајмовима и другим изложбама у земљи и иностранству.

На посебном рачуну – Трошкови истраживања, у оквиру основног рачуна 542, исказују се трошкови истраживања, а на истом или одвојеном рачуну у оквиру овог рачуна исказују се и трошкови развоја који се не капитализују, односно трошкови развоја који не испуњавају услове да се капитализују, у складу с МРС 38.

На посебном рачуну – Трошкови провизије посредника, у оквиру основног рачуна 542, исказују се трошкови провизије посредника – правних лица за услуге посредовања.

На посебном рачуну – Трошкови провизије заступника и техничких прегледа, у оквиру основног рачуна 542, исказују се на појединачним рачунима трошкови провизије заступника – правних лица за услуге заступања и трошкови провизија техничких прегледа за продају полиса осигурања од аутоодговорности.

На посебном рачуну – Трошкови провизије заступника – предузетника, у оквиру основног рачуна 542, исказују се трошкови провизије заступника – предузетника за услуге заступања.

~~На посебном рачуну – Трошкови провизије саосигурања, реосигурања и ретроцесије, у оквиру основног рачуна 542, исказују се расходи на име провизије по основу уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији, у корист рачуна обавеза (445 и 446).~~

На посебном рачуну – Трошкови провизије саосигурања, реосигурања и ретроцесије, у оквиру основног рачуна 542, исказују се расходи на име провизије по основу уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији на име покрића трошкова прибаве, одобрењем одговарајућих рачуна обавеза (445 и 446) и/или рачуна временских разграничења (499).

На посебном рачуну – Трошкови осталих услуга, у оквиру основног рачуна 542, исказују се остале производне услуге, услуге заштите на раду и остале услуге које нису исказане на посебним рачунима у оквиру рачуна 542.

На појединачном рачуну – Трошкови осталих производних услуга, у оквиру посебног рачуна Трошкови осталих услуга, исказују се остале производне услуге које нису исказане на посебним рачунима у оквиру рачуна 542, а на одвојеном рачуну у оквиру овог појединачног рачуна – Трошкови осталих производних услуга остатака осигураних оштећених ствари – исказују се остале производне услуге, које се односе на остатке осигураних оштећених ствари а нису исказане на посебним рачунима у оквиру рачуна 542.

На појединачном рачуну – Трошкови услуга заштите на раду, у оквиру посебног рачуна Трошкови осталих услуга, исказују се трошкови услуга заштите на раду, а на одвојеном рачуну у оквиру овог појединачног рачуна – Трошкови услуга заштите на раду остатака осигураних оштећених ствари – исказују се трошкови услуга заштите на раду који се односе на остатке оштећених осигураних ствари.

На појединачном рачуну – Трошкови осталих непоменутих услуга, у оквиру посебног рачуна Трошкови осталих услуга, исказују се остале услуге које нису исказане на посебним рачунима у оквиру рачуна 542, а на одвојеном рачуну у оквиру овог појединачног рачуна – Трошкови осталих услуга остатака осигураних оштећених ствари – исказују се остале услуге које се односе на остатке осигураних оштећених ствари а нису исказане на посебним рачунима у оквиру рачуна 542.

На рачуну 543 исказују се услуге по основу извршене рекламе и пропаганде, као и трошкови рекламног и пропагандног материјала.

На посебном рачуну – Трошкови рекламе и пропаганде остатака осигураних оштећених ствари, у оквиру основног рачуна 543, исказују се услуге по основу урађене рекламе и пропаганде, као и трошкови рекламног и пропагандног материјала који се односе на остатке осигураних оштећених ствари.

На рачуну 544 исказују се издаци за репрезентацију.

На посебном рачуну – Трошкови репрезентације остатака осигураних оштећених ствари, у оквиру основног рачуна 544, исказују се издаци за репрезентацију који се односе на остатке наведених ствари.

Рачуном 545 обухватају се трошкови премија осигурања.

На рачуну 546 исказују се порези и доприноси према називу рачуна, односно трошкови пореза који се накнађују на терет трошкова у корист рачуна 470 и доприноси који терете трошкове у корист рачуна 473.

Рачуном 547 обухватају се услуге платног промета и друге банкарске услуге које се плаћају за обављени платни промет и извршене банкарске услуге.

На посебном рачуну – Трошкови платног промета остатака осигураних оштећених ствари, у оквиру основног рачуна 547, исказују се услуге платног промета и друге банкарске услуге које се плаћају за обављени платни промет и извршене банкарске услуге а односе се на остатак осигураних оштећених ствари.

На рачуну 548 исказују се непроизводне услуге, као што су здравствене и адвокатске услуге, услуге чишћења и друге непроизводне услуге, у корист одговарајућих посебних, појединачних или одвојених рачуна обавеза из пословања у оквиру основног рачуна 469.

На посебном рачуну – Трошкови непроизводних услуга остатака осигураних оштећених ствари, у оквиру основног рачуна 548, исказују се непроизводне услуге као што су здравствене и адвокатске услуге, услуге чишћења и друге непроизводне услуге остатака осигураних оштећених ствари.

На рачуну 549 исказују се остали нематеријални трошкови пословања који нису исказани на посебним рачунима у оквиру групе 54.

На посебном рачуну – Трошкови чланарина и доприноса коморама и удружењима, у оквиру основног рачуна 549, исказују се чланарине коморама, пословним и другим удружењима, у корист рачуна 468.

На посебном рачуну – Расходи за хуманитарне, научне, верске, културне, здравствене, образовне и спортске намене и за заштиту човекове средине, у оквиру основног рачуна 549, исказују се издаци за те намене.

На посебном рачуну – Остали нематеријални трошкови, у оквиру овог основног рачуна 549, исказују се остали трошкови за које није прописан посебан рачун.

42. На рачунима групе 55 – Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, књиже се трошкови по основу обрачунатих зарада, накнада зарада и других примања запослених, као и трошкови по основу обрачунатих накнада по уговорима с физичким лицима.

На рачуну 550 исказују се трошкови обрачунатих зарада и накнада зарада који се не рефундирају (за годишњи одмор, за рад у дане државних празника, боловања на терет послодавца, због прекида рада без кривице запосленог и сл.), у корист рачуна од 450 до 452.

На рачуну 551 исказују се трошкови пореза и доприноса који су при обрачуну зарада и накнада зарада исказани на рачуну 550 и који падају на терет послодавца, у корист рачуна 453.

На рачуну 552 исказују се укупни трошкови накнада по уговору о делу, у корист рачуна 462 и 479.

На рачуну 553 исказују се укупни трошкови накнада по основу ауторских уговора, у корист рачуна 462 и 479.

На рачуну 554 исказују се укупни трошкови накнада по основу привремених и повремених послова, у корист рачуна 462 и 479.

На рачуну 555 исказују се укупни трошкови накнада физичким лицима по непоменутиим уговорима, у корист рачуна 462 и 479.

На рачуну 556 исказују се укупни трошкови накнада члановима органа друштва који обављају функције управљања и надзора, у корист рачуна 461 и 479.

На рачуну 559 исказују се укупни трошкови осталих личних расхода и накнада као што су отпремнина за одлазак у пензију, јубиларне награде, накнаде трошкова смештаја и исхране на службеном путу, накнаде трошкова превоза на службеном путу, накнаде трошкова превоза до и од радног места, накнаде за смештај и исхрану на терену, као и остале накнаде трошкова запосленима, послодавцима и другим физичким лицима.

43. На рачунима групе 56 – Финансијски расходи, исказују се расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи.

На рачуну 560 исказују се расходи по основу камата и курсних разлика и остали финансијски расходи из односа правних лица која су у групи за консолидовање, у складу с МРС 27.

На рачуну 561 исказују се расходи по основу камата и курсних разлика и остали финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима, у корист рачуна 466.

На рачуну 562 исказују се расходи камата по кредитима, по обавезама из дужничко-поверилачких односа, затезне и друге камате, осим камата по основу обавеза према зависним и повезаним правним лицима (на овом се рачуну код примаоца лизинга исказују расходи камата ~~по финансијском лизингу~~ по основу лизинга).

На рачуну 563 исказују се негативне курсне разлике настале у обрачунском периоду, осим курсних разлика из односа према зависним и повезаним правним лицима.

На рачуну 564 исказују се негативни ефекти проистекли из заштите потраживања, инвестирања и обавеза валутном клаузулом.

На рачуну 565 исказују се расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких улагања који се обрачунавају коришћењем метода удела.

На рачуну 569 исказују се финансијски расходи за које није прописан посебан рачун у оквиру групе 56.

44. На рачунима групе 57 – Остали расходи, исказују се губици по основу расходовања и продаје некретнина, постројења, опреме и ~~нематеријалних улагања~~ нематеријалне имовине, губици по основу расходовања и продаје биолошких средстава, губици по основу продаје хартија од вредности и учешћа у капиталу правних лица, губици од продаје материјала, губици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, мањкови, расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, расходи по основу директних отписа потраживања и остали непоменути расходи.

На рачунима групе 57 исказују се и губици по основу продаје сталних средстава намењених продаји, у смислу МСФИ 5, исказаних на рачунима групе 14, у износу мањем од неотписане вредности.

На рачуну 570 исказују се неотписана вредност и додатни трошкови расходованих и отписаних ~~нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме~~ нематеријалне имовине који нису покривени приходом од продаје.

На рачуну 571 исказује се неотписана вредност и додатни трошкови отписаних биолошких средстава који нису покривени приходом од продаје.

На рачуну 572 исказује се недостајући износ прихода оствареног од продаје учешћа и хартија од вредности по цени мањој од њихове књиговодствене вредности.

На рачуну 573 исказује се недостајући износ прихода оствареног од продаје материјала и остатака осигураних оштећених ствари по цени мањој од њихове књиговодствене вредности.

На рачуну 574 исказују се мањкови средстава, утврђени на основу редовног или ванредног пописа имовине или у току пословања друштва.

На рачуну 575 исказује се негативан ефекат уговорене ревалоризације или осталих облика уговорене заштите, осим ефеката по основу валутне клаузуле.

На рачуну 576 исказују се расходи по основу директних отписа потраживања чија је ненаплативост документована.

На рачуну 577 исказују се расходи по основу кала, растура, квара, лома и сл. залиха материјала и остатака осигураних оштећених ствари.

На рачуну 579 исказују се остали непоменути расходи за које није прописан посебан рачун у оквиру групе 57, као и трошкови за плаћене казне, пенале и накнаде штета, односно износ по основу плаћених казни за привредне преступе и прекршаје изречене друштву, те уговорени пенали и накнаде штета другим правним и физичким лицима ако те штете нису покривене осигурањем.

~~—45. На рачунима групе 58— Расходи по основу обезвређења имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана (инвестиција), залиха, хартија од вредности и потраживања, у складу с МРС 36, другим релевантним МСФИ и рачуноводственом политиком, према називима рачуна ове групе. На рачунима ове групе исказује се и негативан ефекат промене поштене (фер) вредности средстава, у складу с МРС 16, МРС 38, МРС 39 и осталим релевантним МСФИ.~~

45. На рачунима групе 58 – Расходи од усклађивања вредности имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме, биолошких средстава, дугорочних финансијских пласмана (инвестиција), залиха, потраживања, краткорочних финансијских пласмана, хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат

и финансијских деривата у складу с МРС 36, другим релевантним МСФИ и рачуноводственом политиком, према називима рачуна ове групе. На рачунима групе 58 исказује се и негативан ефекат промене фер вредности средстава, у складу с МРС 16, МРС 38, МСФИ 9 и осталим релевантним МСФИ.

46. На рачунима групе 59 – Губитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике, исправке грешака ранијих периода и пренос расхода, исказују се расходи према називима тих рачуна и пренос укупних расхода на крају обрачунског периода.

На рачуну 590 исказују се губици организационих делова друштва за које је донета одлука о обустављању њиховог пословања, у складу с МСФИ 5.

На рачуну 591 исказују се ефекти промена рачуноводствене политике који нису материјално значајни.

На рачуну 592 исказују се ефекти исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне.

На рачуну 599 исказује се пренос расхода одобрењем овог рачуна на терет одговарајућих рачуна групе 71 (на крају године врши се закључивање овог рачуна његовим задужењем у корист рачуна група од 50 до 59).

КЛАСА 6: ПРИХОДИ

47. У корист рачуна групе 60 – Приходи од премија осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија и други приходи животних осигурања, исказују се приходи од премија осигурања, приходи од премија из активних послова саосигурања, реосигурања и ретроцесија и приходи по основу удела реосигуравача и ретроцесионара у накнадама штета.

Приходи се на аналитици рачуна групе 60 исказују по пословима и врстама осигурања, у складу са законом којим се уређује осигурање.

Приходи од премије се на дан обрачуна коригују за део незарађене премије који се односи на трајање осигурања у наредном обрачунском периоду (преносна премија), у складу са законом којим се уређује осигурање и интерном регулативом друштва, а у корист или на терет

рачуна 490, 491 и 492 (преносна премија осигурања, реосигурања, односно ретроцесија).

На рачуну 600 исказују се приходи од премија животних осигурања, а на терет рачуна 200 и 204.

На рачуну 602 исказују се приходи од премија саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања у земљи и иностранству, а на терет рачуна 202, 203 и 204.

На рачуну 603 исказује се износ учешћа саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара у накнади штета у складу са уговором, а на терет рачуна 205 и 206.

На рачуну 604 исказују се смањења и укидања резервисања по основу математичке резерве, резервисаних насталих пријављених и насталих непријављених штета, као и осталих резервисања животних осигурања, а на терет одговарајућих рачуна група 40 и 49.

~~На рачуну 605 исказују се износи прихода по основу обрачунате провизије из уговора о саосигурању, реосигурању, односно ретроцесији – задужењем рачуна 215 и 216.~~

На рачуну 605 исказују се износи прихода по основу провизије из уговора о саосигурању, реосигурању, односно ретроцесији животних осигурања – задужењем одговарајућих рачуна потраживања (рачуни 215 и 216) и/или одговарајућих рачуна временских разграничења. У оквиру рачуна 605 друштво је дужно да води одвојену евиденцију прихода по основу провизије из уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији који су повезани са односом премија и штета и уговорених износа и осталих прихода, у складу са одредбама уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији.

На рачуну 606 исказују се приходи од провизија остварени по основу посредовања и заступања у животним осигурањима у складу са уговором о посредовању, односно заступању, задужењем рачуна 213.

На рачуну 607 исказују се износи прихода животних осигурања остварени по основу регреса. На овом рачуну књиже се само приходи остварени на основу извршних судских одлука или закључених вансудских поравнања с штетником – задужењем рачуна 212.

На рачуну 608 исказују се приходи од закупнина некретнина, постројења и опреме животних осигурања обрачунати по овом основу у складу са уговором о издавању у закуп – задужењем рачуна 218.

На рачуну 609 исказују се остали приходи животних осигурања за које није предвиђен посебан рачун у оквиру групе 60.

На посебном рачуну – Приходи по основу осталих послова повезаних са осигурањем, у оквиру основног рачуна 609, исказују се приходи по основу услужног утврђивања и процене ризика и штета и друго.

48. На рачунима групе 61 – Приходи од премија осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесије неживотних осигурања, исказују се приходи од премија неживотних осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесије у складу са уговорима о осигурању, саосигурању, реосигурању и ретроцесији – задужењем рачуна 201, 202, 203 и 204.

Приходи из става 1. ове тачке коригују се на дан обрачуна за преносну премију осигурања и реосигурања, у складу са законом којим се уређује осигурање и интерном регулативом друштва, а на терет или у корист одговарајућих рачуна групе 49.

На рачуну 610 (приходи од премија неживотних осигурања) исказују се приходи по овом основу у складу са уговором о осигурању – задужењем рачуна 201 и 204.

На рачуну 613 исказују се приходи по основу премије саосигурања неживотних осигурања у земљи и иностранству у складу са уговором о саосигурању – задужењем рачуна 202 и 204.

На рачуну 614 исказују се приходи по основу премије реосигурања неживотних осигурања у земљи и иностранству у складу са уговором о реосигурању – задужењем рачуна 203 и 204.

На рачуну 615 исказују се приходи по основу премије ретроцесија неживотних осигурања у земљи и иностранству у складу са уговором о ретроцесији – задужењем рачуна 203 и 204.

49. На рачунима групе 62 – Приходи по основу учешћа саосигурања, реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања, (основни троцифрени рачуни 620, 621, 622, 623, 624 и 625) исказују се приходи обрачунати по основу учешћа саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара у штетама осигуравача и реосигуравача неживотних осигурања у складу са уговором о саосигурању, реосигурању, односно ретроцесији – задужењем рачуна 205 и 206.

50. На рачунима групе 63 – Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања, (основни троцифрени рачуни 630, 631, 632, 633, 635, 638 и 639) исказује се износ смањења или укидања резервисања у складу са законом и одговарајућим актима друштва – задужењем одговарајућих рачуна групе 49.

51. На рачунима групе 64 – Приходи од повраћаја пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл., исказују се приходи од повраћаја пореских и других дажбина, као и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл., остварени у складу са законом и другим актима, као и приходи од премија остварени по основу премирања.

На рачуну 640 исказују се приходи од повраћаја пореских и других дажбина – задужењем рачуна 224.

На рачунима 641, 642 и 649 исказују се приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл., у складу са законом и другим актима – задужењем рачуна 222 и 499.

52. На рачунима групе 65 – Други пословни приходи, исказују се износи других пословних прихода, према називима рачуна ове групе.

На рачуну 650 исказују се приходи од провизија остварени по основу посредовања и заступања у неживотним осигурањима у складу са уговором о посредовању, односно заступању – задужењем рачуна 213.

~~На рачуну 651 исказују се приходи по основу провизије из уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији неживотних осигурања – задужењем рачуна 215 и 216.~~

На рачуну 651 исказују се приходи по основу провизије из уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији неживотних осигурања на име накнаде трошкова спровођења осигурања – задужењем одговарајућих рачуна потраживања (215 и 216) и/или временских разграничења. На рачуну прихода 651 исказују се и обрачунати приходи по основу провизије из уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији зависно од односа премија и штета у складу са уговорним одредбама, задужењем одговарајућих рачуна потраживања (215 и 216) и/или одговарајућих рачуна временских разграничења.

На рачуну 652 исказују се приходи по основу регреса неживотних осигурања. На овом рачуну књиже се само приходи који су остварени на основу извршних судских одлука или закључених вансудских поравнања с штетником – задужењем рачуна 212.

На рачуну 653 исказују се приходи од закупнина некретнина, постројења и опреме неживотних осигурања обрачунати по овом основу у складу са уговором о издавању у закуп – задужењем рачуна 218.

На рачуну 654 исказују се приходи од продаје остатака осигураних оштећених ствари – задужењем рачуна 207.

На рачуну 655 исказују се приходи од тантијема – задужењем рачуна 207.

На рачуну 659 исказују се остали приходи неживотних осигурања за које није предвиђен посебан рачун у оквиру групе 65.

На посебном рачуну – Приходи по основу осталих послова повезаних са осигурањем, у оквиру основног рачуна 659, исказују се приходи по основу услужног утврђивања и процене ризика, услужно извршеног увиђаја, процене, ликвидације и исплате штете, посредовања у продаји остатака осигураних оштећених ствари и друго.

53. На рачунима групе 66 – Финансијски приходи, исказују се приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, приходи од дивиденди, као и остали финансијски приходи остварени из односа с матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима.

Ови приходи вреднују се према МРС 18, МРС 21 и другим релевантним МСФИ.

На рачуну 660 исказују се приходи од камата, позитивних курсних разлика и дивиденди, као и остали финансијски приходи од правних лица која су у групи за консолидовање у складу с МРС 27, осим удела у добитку зависних правних лица и заједничких улагања, који се обрачунава коришћењем метода удела.

На рачуну 661 исказују се приходи од камата, позитивних курсних разлика и дивиденди, као и други финансијски приходи од осталих повезаних правних лица.

На рачуну 662 исказују се приходи од камата по депозитима и улозима, по потраживањима из дужничко-поверилачких односа, по затезним и другим каматама, осим камата по основу обавеза према матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима.

На рачуну 663 исказују се позитивне курсне разлике по основу потраживања и обавеза у обрачунском периоду, осим курсних разлика из односа према матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима.

На рачуну 664 исказују се позитивни ефекти проистекли из заштите потраживања, инвестирања и обавеза друштва валутном клаузулом.

На рачуну 665 исказују се приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких улагања, који се обрачунавају коришћењем метода удела.

На рачуну 669 исказују се финансијски приходи за које није прописан посебан рачун у оквиру групе 66.

54. На рачунима групе 67 – Остали приходи, исказују се добици по основу продаје некретнина, ~~постројења и опреме и нематеријалних улагања~~ постројења, опреме и нематеријалне имовине, добици од продаје биолошких средстава, добици по основу продаје хартија од вредности и учешћа у капиталу, добици од продаје материјала, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

На рачунима групе 67 исказују се и добици по основу продаје сталних средстава намењених продаји, у смислу МСФИ 5, исказаних на рачунима групе 14, у износу већем од неотписане вредности.

На рачуну 670 исказују се приходи од продаје ~~нематеријалних улагања~~ нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у износу већем од неотписане вредности.

На рачуну 671 исказује се приход од продаје биолошких средстава у износу већем од неотписане вредности.

На рачуну 672 исказује се износ прихода оствареног од продаје учешћа и хартија од вредности у делу који је већи од њихове књиговодствене вредности.

На рачуну 673 исказује се износ прихода оствареног од продаје материјала и остатака осигураних оштећених ствари у делу који је већи од њихове књиговодствене вредности.

На рачуну 674 исказују се вишкови материјала, остатака осигураних оштећених ствари и вишкови других средстава који се утврде на основу редовног или ванредног пописа.

На рачуну 675 исказују се приходи по основу наплате директно отписаних потраживања.

На рачуну 676 исказује се позитиван ефекат уговорене ревалоризације или осталих облика уговорене заштите од ризика, осим ефеката по основу валутне клаузуле.

На рачуну 677 исказује се смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл. директним отписивањем – задужењем рачуна на коме је обавеза исказана.

На рачуну 678 исказује се укидање неискоришћених дугорочних резервисања – задужењем рачуна 406 и 409.

На рачуну 679 исказују се остали непоменути приходи за које није прописан посебан рачун у оквиру групе 67.

~~55. На рачунима групе 68 – Приходи од усклађивања вредности имовине, исказују се позитивни ефекти промене поштене (фер) вредности нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, биолошких средстава и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања, у складу с МРС 16, МРС 36, МРС 38, МРС 39, другим релевантним МСФИ и рачуноводственом политиком друштва.~~

55. На рачунима групе 68 – Приходи од усклађивања вредности имовине, исказују се позитивни ефекти вредносних усклађивања нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме, биолошких средстава, дугорочних финансијских пласмана (инвестиција), залиха, потраживања, краткорочних финансијских пласмана, хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат и финансијских деривата у складу с МРС 16, МРС 36, МРС 38, МСФИ 9, другим релевантним МСФИ и рачуноводственом политиком друштва, према називима рачуна ове групе. На рачунима групе 68 исказује се и позитиван ефекат промене фер вредности средстава у складу с релевантним МСФИ и рачуноводственом политиком.

56. На рачунима групе 69 – Добитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике, исправке грешака ранијих

периода и пренос прихода, исказују се добици према називима тих рачуна и пренос укупних прихода на крају периода.

На рачуну 690 исказују се добици организационих делова друштва за које је донета одлука о обустављању пословања, у складу с МСФИ 5.

На рачуну 691 исказују се ефекти промена рачуноводствене политике који нису материјално значајни.

На рачуну 692 исказују ефекти исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне.

На рачуну 693 исказују се исправке грешака по основу провизије из уговора о саосигурању, реосигурању и ретроцесији које су повезане са односом премија и штета и уговорених износа, у складу са уговорним одредбама, као и по другом основу, задужењем рачуна 215 или 216, а које нису материјално значајне.

На рачуну 699 исказује се пренос прихода – задужењем овог рачуна у корист одговарајућих рачуна групе 71, а на крају године врши се закључивање овог рачуна његовим одобрењем, на терет појединих рачуна група од 60 до 69.

КЛАСА 7: ОТВАРАЊЕ И ЗАКЉУЧАК РАЧУНА СТАЊА И УСПЕХА

57. На рачунима групе 70 – Отварање главне књиге, исказују се почетна стања појединих позиција активне и пасивне на почетку сваке нове пословне године, или у току године при отпочињању пословања новог друштва.

На рачуну 700 исказују се стања почетних позиција активне и пасивне на почетку сваке нове пословне године, или у току године при отпочињању пословања новог друштва.

Отварање главне књиге врши се задужењем рачуна 700 у корист рачуна главне књиге с пасивним салдом, односно задужењем рачуна главне књиге са активним почетним салдом а одобрењем рачуна 700, а после отварања свих рачуна главне књиге, збир дуговне и потражне стране овог рачуна једнак је збиру биланса стања на основу ког се врши отварање рачуна главне књиге.

58. На рачунима групе 71 – Закључак рачуна успеха, на дан годишњег биланса исказује се закључак рачуна расхода и прихода.

На рачуну 710 исказује се закључак рачуна расхода и прихода, осим финансијских расхода и прихода и осим добитака и губитака пословања које се обуставља – задужењем овог рачуна у корист рачуна 599, односно одобрењем овог рачуна на терет рачуна 699.

Књижења на рачуну 710 врше се по појединим позицијама Биланса успеха, а салдо овог рачуна, после преноса расхода и прихода, преноси се на рачун 714.

На рачуну 711 исказује се закључак рачуна финансијских расхода и прихода – задужењем овог рачуна у корист рачуна 599, на терет рачуна 699.

Књижења на рачуну 711 врше се по појединим позицијама Биланса успеха, а салдо овог рачуна, после преноса финансијских расхода и прихода, преноси се на рачун 714.

На рачуну 712 исказује се закључак рачуна добитка и губитка пословања које се обуставља – задужењем овог рачуна у корист рачуна 599, на терет рачуна 699.

Књижења на рачуну 712 врше се по појединим позицијама Биланса успеха, а салдо овог рачуна, после преноса добитка и губитка пословања које се обуставља, преноси се на рачун 714.

На рачуну 714 исказује се пренос добитка на крају обрачунског периода – задужењем овог рачуна у корист рачуна 720, односно задужењем рачуна 720 у корист овог рачуна ако је остварен губитак.

59. На рачунима групе 72 – Рачун добитка и губитка, исказује се остварени добитак или губитак на дан годишњег биланса, односно на крају обрачунског периода, порез на добитак, лична примања послодавца и пренос добитка или губитка.

На рачуну 720 исказује се остварени добитак или губитак на крају обрачунског периода – одобрењем или задужењем овог рачуна на терет или у корист рачуна 723.

На рачуну 721 исказује се порески расход текућег периода обрачунат у складу с пореским прописима, односно утврђени износ пореза на добитак – задужењем овог рачуна у корист рачуна 474.

На рачуну 723 исказује се остварени добитак или губитак на крају обрачунског периода – задужењем или одобрењем овог рачуна у корист или на терет рачуна 720 и 721.

На крају обрачунског периода, остварени добитак који није распоређен преноси се задужењем рачуна 723 у корист рачуна 341, а остварени губитак преноси се у корист рачуна 723 на терет рачуна 351.

60. На рачунима групе 73 – Закључак рачуна стања, на дан годишњег биланса исказује се закључак рачуна активе и пасиве биланса стања.

На рачуну 730 исказује се закључак рачуна главне књиге – задужењем овог рачуна у корист рачуна активе, односно одобрењем овог рачуна на терет рачуна пасиве.

Књижење на рачуну 730 врши се по појединим позицијама Биланса стања, а после извршеног закључка свих рачуна главне књиге, збир дуговне и потражне стране на овом рачуну је исти.

61. На рачунима групе 74 – Слободна група, друштва могу отварати рачуне према својим потребама.

КЛАСА 8: ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

62. На рачунима групе 88 – Ванбилансна актива, исказују се средства узета у закуп, осим средстава узетих у ~~финансијски~~ лизинг, и остала средства која нису у власништву друштва, хартије од вредности које су ван промета и сл.

63. На рачунима групе 89 – Ванбилансна пасива, исказују се обавезе по основу средстава исказаних на рачунима групе 88.

КЛАСА 9: ОБРАЧУН ТРОШКОВА, ПРИХОДА И РЕЗУЛТАТА

64. У оквиру класе 9 друштва воде основне рачуне 900, 901, 920, 921, 922, 950, 951, 952, 990, 991 и 999, као и одговарајуће аналитичке рачуне тих рачуна (посебне и појединачне).

Остале рачуне у класи 9 друштва могу да воде у складу са својим потребама.

Аналитички рачуни из става 1. ове тачке воде се најмање за трошкове, приходе и резултате пословања прописане актом којим се уређују формат и намена електронских порука којима друштва достављају податке Народној банци Србије.

65. На рачунима групе 90 – Рачуни односа с финансијским књиговодством, исказују се подаци преузети из финансијског књиговодства.

На рачуну 900 исказују се преузети трошкови обрачунског периода који су у финансијском књиговодству књижени на рачунима група од 50 до 59, осим рачуна 599 (преузети трошкови књиже се одобрењем овог рачуна и задужењем одговарајућих рачуна групе 92).

На рачуну 901 исказују се преузети приходи обрачунског периода који су у финансијском књиговодству књижени на рачунима група од 60 до 69 (осим рачуна 699). Преузети приходи књиже се задужењем овог рачуна у корист одговарајућих рачуна групе 95.

66. На рачунима групе 91 (слободна група) друштва могу отворати рачуне према својим потребама.

67. На рачунима групе 92 – Носиоци трошкова – врсте послова, исказују се трошкови обрачунског периода по врстама послова.

На рачуну 920 исказују се трошкови по врстама животних осигурања, у корист рачуна 900.

На рачуну 921 исказују се трошкови по врстама неживотних осигурања, у корист рачуна 900.

На рачуну 922 исказују се трошкови по основу обављања послова непосредно повезаних с пословима осигурања, у корист рачуна 900.

68. На рачунима група 93 и 94 (слободне групе) друштва могу отворати рачуне према својим потребама.

69. На рачунима групе 95 – Носиоци прихода – врсте послова, исказују се приходи обрачунског периода по врстама послова.

На рачуну 950 исказују се приходи по врстама животних осигурања, на терет рачуна 901.

На рачуну 951 исказују се приходи по врстама неживотних осигурања, на терет рачуна 901.

На рачуну 952 исказују се приходи по основу обављања послова непосредно повезаних с пословима осигурања, на терет рачуна 901.

70. На рачунима група 96, 97 и 98 (слободне групе) друштва могу отворити рачуне према својим потребама.

71. На рачунима групе 99 – Рачун добитка, губитка и закључка, исказују се добитак и губитак (као разлика прихода и трошкова) обрачунског периода по врстама послова и закључак обрачуна трошкова и прихода.

На рачуну 990 исказује се добитак друштва – одобрењем рачуна 920, 921 и 922 и задужењем рачуна 950, 951 и 952. Салдо рачуна 990 затвара се књижењем у корист рачуна 999.

На аналитичким рачунима рачуна 990 исказује се добитак по врстама животних и неживотних осигурања и по основу обављања послова непосредно повезаних с пословима осигурања.

На рачуну 991 исказује се губитак друштва – одобрењем рачуна 920, 921 и 922 и задужењем рачуна 950, 951 и 952. Салдо рачуна 991 затвара се књижењем на терет рачуна 999.

На аналитичким рачунима рачуна 991 исказује се губитак по врстама животних и неживотних осигурања и по основу обављања послова непосредно повезаних с пословима осигурања.

На рачуну 999 исказује се закључак обрачуна трошкова и прихода на дан обрачуна, задужењем рачуна 999 у корист рачуна 901, одобрењем рачуна 999 на терет рачуна 900 и задужењем рачуна 999 у корист рачуна 991 или одобрењем рачуна 999 на терет рачуна 990.

72. Обрачунским периодима у смислу тач. 65, 67, 69. и 71. ове одлуке сматрају се периоди од 1. јануара до 31. марта, од 1. јануара до 30. јуна, од 1. јануара до 30. септембра и од 1. јануара до 31. децембра.

III. ПРИЗНАВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У СЛУЧАЈУ ЛИКВИДАЦИЈЕ И СТЕЧАЈА

73. Одредбе ове одлуке примењују се и на састављање финансијских извештаја на дан отварања, односно закључења поступка ликвидације и

стечаја и у току трајања тих поступака, као и на састављање годишњих финансијских извештаја друштва у ликвидацији или стечају, с тим што се имовина која чини ликвидациону или стечајну масу вреднује у висини очекиваног уновчења, у складу с прописима којима се уређују ликвидација и стечај.

IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

74. Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање („Службени гласник РС“, бр. 135/2014 и 102/2015).

Одредбе ове одлуке примењују се почев од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

75. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

О. бр.

2020. године

Београд

Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић

